

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky

**KOMPARACE MEDIÁLNÍHO
ZPRACOVÁNÍ KAUZY VRBĚTICE
VE VYBRANÝCH PODCASTOVÝCH
POŘADECH**

Bakalářská práce

Denisa HERINKOVÁ

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina BYRTUSOVÁ ČERNOHORSKÁ

Olomouc 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Komparace mediálního zpracování kauzy Vrbětice ve vybraných podcastových pořadech“ vypracovala samostatně na základě literatury a dalších zdrojů uvedených v bibliografii.

Bakalářská diplomová práce má 113 275 znaků (včetně mezer, bez příloh, seznamu literatury a poznámek pod čarou).

V Olomouci dne .....

.....

Denisa Herinková

Poděkování

Ráda bych na tomto místě poděkovala Mgr. Kateřině Byrtusové Černoorské za celkové vedení mé bakalářské práce, za čas, který mi věnovala, trpělivost a podporu především v závěru psaní práce. Rovněž bych chtěla poděkovat Mgr. Anně Bílé za cenné konzultace a lidský přístup.

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá porovnáním mediálního zpracování kauzy Vrbětice v podcastových pořadech Vinohradská 12 a Studio N. Pro výzkum bylo zvoleno období jednoho měsíce od uveřejnění nových informací k této kauze v českých médiích, tedy od 17. dubna 2021. Cílem práce bylo zjistit podobnosti a rozdíly ve zpracování vrbětické kauzy, a to z hlediska stopáže a tematického zaměření jednotlivých epizod. Navíc byly oba pořady podrobeny analýze žánrové čistoty.

Klíčová slova: audio pořad, komparace, nová média, podcast, podcasting, Vrbětice, zpravodajský podcast

Abstract

This bachelor's thesis deals with a comparison of the media processing of the Vrbětice case in the podcast programs Vinohradská 12 and Studio N. For the research was chosen a period of one month from the publication of new information about the case in the Czech media, from 17 April 2021. The aim of the work was to find out the similarities and differences in the processing of the Vrbětice case in terms of footage and thematic focus of individual episodes. In addition, both programmes were subjected to an analysis of genre purity.

Keywords: audio programme, comparison, new media, podcast, podcasting, Vrbětice, news podcast

Obsah

Úvod	7
1 TEORETICKÁ ČÁST	9
1.1 Nová média	9
1.1.1 Znaký a vlastnosti nových médií	10
1.2 Podcast jako produkt nových médií	10
1.2.1 Původ a definice podcastingu	11
1.2.2 Podcasty vs. rádio	13
1.3 Historie vzniku	14
1.3.1 Prvotní období podcastingu	15
1.4 Technologické aspekty	16
1.4.1 Aplikace	17
1.5 Podcastová scéna v České republice	18
1.5.1 Vývoj	18
1.5.2 Současná situace	20
1.5.3 Populární české zpravodajské podcasty	21
1.5.4 Kategorie podcastů	22
1.6 Podkategorie denních zpravodajských podcastů	23
1.7 Česko-ruské vztahy	24
1.7.1 Postoje českých státníků k ruským operacím v zahraničí	26
1.7.2 Bezpečnostní výzvy	27
1.7.3 Případ Vrbětice	29
2 METODOLOGIE VÝZKUMU	32
3 PRAKTICKÁ ČÁST	34
3.1 Deskripce podcastových pořadů	34
3.1.1 Vinohradská 12	34
3.1.2 Studio N	35
3.2 Denní zpravodajské podcasty	37
3.3 Komparace	39
3.3.1 Stopáž	39
3.3.2 Tematické zaměření obsahu	40
3.4 Shrnutí poznatků	50
Závěr	53

Seznam použitých zdrojů.....	55
------------------------------	----

Úvod

Na počátku 21. století se zrodil dnes již téměř běžně užívaný termín *podcast*, který svou formou spadá do kategorie tzv. „nových“ (digitálních) médií. Tato nová forma poslechu umožnila posluchačům absolutní kontrolu nad tím, který obsah a kdy budou konzumovat. Jednou z předností podcastů je možnost jejich poslechu během jiných aktivit. Zejména mladší generace tento způsob poslechu využívá během cesty do školy nebo zaměstnání.

Mediální korporace se v posledních letech zaměřily na tvorbu zpravodajských podcastových pořadů, kterými cílí na příjemce preferující audio obsah před psaným, a kteří chtějí mít přehled o aktuálním dění. Stále častěji bývají právě ve formě zpravodajských podcastů zpracovávány zásadní události, které rezonují společností. Jednou z nich byl i případ výbuchu dvou muničních skladů ve Vrběticích na Zlínsku na podzim roku 2014, který patřil mezi nejzávažnější a zároveň nejvýraznější témata v oblasti zahraniční politiky během roku 2021. Významnost této kauzy dokazuje i přetrvávající zájem některých médií, která případu věnují i v současné době část své pozornosti, a důsledky, které tato sabotážní akce, jak ji mnozí mediální odborníci a politici označují, způsobila na poli politickém.

Právě významnost této kauzy v geopolitickém kontextu v kombinaci s osobním zájmem o novodobé audio obsahy vedly ke zformulování předmětu výzkumu pro mou bakalářskou práci. Cílem této práce je porovnat mediální zpracování kauzy Vrbětice v podcastových pořadech Vinohradská 12 a Studio N, a to ve zvoleném časovém období jednoho měsíce od uveřejnění nových zjištění k případu během tiskové konference vlády uspořádané 17. 4. 2021. Výsledkem bude zjištění, jak se zpracování kauzy a interpretování nových informací v případě Vrbětice ve vybraných podcastových pořadech lišilo, případně v čem bylo podobné. Tato práce vznikala ještě před eskalací rusko-ukrajinského konfliktu na jaře letošního roku, a proto nebudou reflektovány tyto změny.

Ve zvoleném časovém období vydaly souhrnně tyto pořady k námi zkoumané problematice celkem 12 epizod – Vinohradská 12 sedm epizod a Studio N šest epizod. Vzorek byl vybrán s ohledem na periodicitu obou pořadů – jeden díl vydávají každý všední den, a skutečnost, že téma Vrbětice nebylo a ani nemělo být předmětem jejich epizod každý den, podle dodržování zásad informační kvality, kterými se média řídí.

Jelikož je podcasting v České republice stále poměrně novodobý pojem a v české odborné literatuře jej nalezneme jen zřídka, je žádoucí nejdříve představit klíčové pojmy a definice, které s podcastingem souvisí. V teoretické části budou proto nejdříve definována nová média, jejich znaky, vlastnosti, a následně pojem podcasting, jakožto produkt nových

médií. Zmíněna bude i historie podcastingu, jeho technologické aspekty, vývoj podcastingu v České republice a dělení zpravodajských podcastů. Závěrečná kapitola teoretické části bude věnována česko-ruským vztahům a obecným informacím k případu Vrbětice.

Následně navážeme částí metodologickou, ve které budou popsány vybrané kvalitativní metody – deskripce a komparace, které poslouží v praktické části výzkumu k naplnění stanovených cílů. V analytické části práce se nejdříve pokusíme zařadit do jedné z podkategorií zpravodajských podcastů oba zkoumané vzorky. Za pomoci metody deskripce následně popíšeme oba zkoumané podcastové pořady a na základě zvolených kritérií – stopáže a tematického zaměření porovnáme jednotlivé díly podcastových pořadů. Všechny tyto jevy, které výzkum přinese, shrneme v závěrečném oddílu této bakalářské práce.

1 TEORETICKÁ ČÁST

V této části práce se budeme věnovat definicím pojmu nová média, historickému vzniku a znakům nových médií. Dále se zaměříme na pojem podcast, který s oblastí nových médií velmi úzce souvisí, jeho historický vznik a vývoj, včetně technologických aspektů na jeho vytvoření a distribuci. Prostor bude věnován i vývoji podcastové scény v České republice a významným českým tvůrcům, včetně dělení podcastů na autorské a veřejnoprávní, které má na zpracování podcastů také značný vliv. V další z podkapitol bude nastíněn vývoj česko-ruských vztahů, který je stěžejní pro komparaci aspektů vybrané kauzy, postoje vládních představitelů k Rusku, a nakonec i okolnosti případu Vrbětice.

1.1 Nová média

Přívlastek „nová“ používáme pro digitální média a technologie založené na digitálním, tedy numerickém, zpracování (kódování) dat. V širším pojetí do této kategorie lze zařadit množství výpočetních a počítačových technologií a s nimi spojené datové obsahy. V užším vymezení se vztahuje pouze na počítačovou (digitální) mediívanou komunikaci. (Pavlíček, 2007, s. 12) Mezi základní uživatelské nástroje patří mobilní telefony, počítače a tablety, ale i síťové protokoly, jako je například ICQ nebo konkrétní webové služby, jako jsou Google, Youtube, Facebook a jiné, dále pak softwarové aplikace, kam je zařazen webový prohlížeč, ale i počítačové hry nebo různé textové editory. (Macek, 2011, s. 13–14)

Stále častěji je označení „nová“ považováno za nepřesné či problematické. Důvodů je hned několik. Počátky digitálních médií v jejich užším smyslu lze datovat již do 60. let 20. století, kdy byla úspěšně vytvořena hypertextová média v prostředí počítačů a současně vznikla první decentralizovaná počítačová síť. Od té doby se digitální média stávají každodenní součástí života, začínají expandovat, jsou využívána v politice a ekonomii, a také transformují média vývojově starší. Nově jsou například z mobilních zařízení komplexní přístroje, které umožňují použití dotykového rozhraní, přístup na online sociální síť, disponují kamerou a umožňují přístup k internetovým službám. Vlivem zmíněných aspektů se také změnila forma jejich užívání. Než o novosti je proto přesnější hovořit o jejich proměnlivosti a nestálosti, tedy technologických a komunikačních inovacích, kterými se digitální média odlišila od médií starších (analogových). (Macek, 2011, s. 13–14)

1.1.1 Znaky a vlastnosti nových médií

Stejně jako vymezení pojmu nových médií není jednoznačné, neexistuje ani jednotný odborný výčet jejich specifických vlastností. Jedním ze společných znaků je binární charakter numerického kódu, v němž nová média operují, což znamená, že informace v počítači jsou složeny pouze ze dvou číslic – 1 a 0. Všechny informace jsou tedy vytvářeny pouhým skládáním uvedených číslic v různém pořadí. Tento znak zásadně ovlivňuje zpracování, přenositelnost a uskladnitelnost digitálních dat, neboť binární kód může být zpracováván, zaznamenáván i přenášen rozmanitými způsoby. To vše za využití pouhých dvou možností přenosového kanálu nebo záznamového nosiče (zapnuto/vypnuto). (Feldman, 1997, s. 2; Macek, 2011, s. 23; Macek 2013, s. 109–112).

Dalším znakem je síťovatelnost, kdy společné technologické vlastnosti nových médií dovolují vzájemné propojení médií do sítí (uzlů), které následně umožňují sdílení a přenášení objektů reprezentovaných ve zmíněném digitálním kódu. (Macek, 2011, s. 22, 24) Teoretik Martin Lister a kol. v knize *New media: a critical introduction* (Lister a kol., 2003, s. 13–35) vymezuje základní charakteristiku a rysy nových médií pěti vlastnostmi, které se uživatelům nabízí, a jsou jimi: digitalita, interaktivita, hypertextualita, disperze a virtualita.

1.2 Podcast jako produkt nových médií

Původ a historický vývoj pojmu *podcast* i jeho charakteristické vlastnosti jsou svázány se vznikem nových, digitálních, médií, neboť podcasty využívají jejich možnosti digitálního přenosu dat. Dle typologie médií jsou řazeny do skupiny tzv. *kvartérních médií* (též digitálních nebo síťových), která, jak poznamenal dříve Marshall McLuhan, slučují předchozí média primární (řeč), sekundární (písmo) a terciární (masový tisk). (Macek, 2011, s. 12–13) Mezi hlavní přínosy nových médií lze zařadit demokratizaci komunikačního procesu, větší míru komunikační rovnosti, podporu okrajových hlasů a zpětnou vazbu, což je velmi charakteristické právě pro podcasty. (McQuail, 2009, s. 149–154)

Jak zmiňuje Andrew J. Bottomley (2015, [online]), „podcasting je nedílnou součástí digitálního mediálního prostředí v prvních letech nového tisíciletí“. Zároveň upozorňuje na skutečnost, že doposud se tomuto předmětu v oborech mediálních a komunikačních studií dostalo jen nepatrné trvalé vědecké pozornosti (a to i v rámci podborů rozhlasových a zvukových studií, s nimiž je nejtěsněji spojen). Jen velmi malý počet odborných studií

se soustředil například na kulturu podcastingu, poslechovost, publikum či jeho technologické vymezení. Většina omezeného publikovaného výzkumu o podcastingu byla navíc provedena v době jeho vzniku, bylo by tedy vhodné jej aktualizovat a rozšířit. (Bottomley, 2015, [online])

Posluchačů a tvůrců podcastů za posledních 10 let rapidně přibývá, stejně tak i akademických prací na téma podcasting. Přesto v odborné literatuře, především v té české, o tomto tématu najdeme jen velmi málo informací. Na samotný pojem *podcast* lze pohlížet ze dvou směrů – jak na žánr, tak jako na technologickou platformu.

1.2.1 Původ a definice podcastingu

Pojem *podcast* vznikl ve skutečnosti umělým spojením dvou anglických slov, a to slova *iPod*¹, které označuje audio přehrávač od firmy Apple, a anglického výrazu *broadcast*, který v překladu znamená vysílání. (Halada a Osvaldová, 2017) Poprvé byl termín *podcasting* použit v roce 2004 britským novinářem a technologem Benem Hammersleym v článku *Audible revolution* pro britský deník *The Guardian*, kde hovoří o stále větší popularitě poslechu a tvoření audio nahrávek ve formátu MP3 na přenosných přehrávacích zařízeních a levných či bezplatných softwarech pro jejich produkci. Proto uvažoval nad souhrnným označením těchto činností: „Audioblogování? Podcasting? GuerillaMedia?“. (Hammersley, 2004, [online]) Nakonec tyto aktivity pojmenoval slovem *podcasting*, které veřejnost zaujalo natolik, že bylo v roce 2005 editory *New Oxford American Dictionary* vyhlášeno za „slovo roku“. (Bowers, 2005, [online])

Definice podcastingu byly zejména v počátcích značně neurčité, protože samotný tvůrce tohoto pojmu Hammersley používal tento pojem pro jakékoli stažitelné rádio nebo audio šířené prostřednictvím internetu. (Bottomley, 2015, [online]) V současnosti se nabízí hned několik definic, které se liší z hlediska toho, jak na podcasty pohlíží. Není proto výjimkou, že i některé novodobější definice lze považovat za nepřesné nebo neúplné. Podle jedné z prvních definic, která se zaměřuje na technologickou stránku, kombinuje *podcast* digitální audio nahrávku s online předplatitelskou technologií známou jako *RSS*²

---

¹ První přehrávače *iPod* uvedla společnost Apple na trh v roce 2001. (viz. Česká televize, 2009, [online])

² *RSS* technologie představuje takzvaný obsah na zakázku (angl. *on demand content*). Uživatelům internetu nabízí odběr novinek, aniž by museli sledovat, kdy jejich oblíbený pořad vyjde. Dokonce jej nemusí poslouchat v čase, kdy se vysílá, protože technologie umožňuje i zpětný poslech.

(Really Simple Syndication), která umožňuje automatické stahování nových audio pořadů do počítače připojeného k internetu nebo do přenosného MP3 přehrávače, jako je iPod. (Farivar, 2004, [online]) Přihlášení k odběru kanálů podcastů je spíše jako přihlášení k odběru novinek zasílaných e-mailem. Nové podcasty se automaticky stahují do vašeho poslechového zařízení – ať už je to váš iPod, jiný MP3 přehrávač nebo PC (přenosná zařízení nejsou nezbytná) – pokaždé, když se přihlásíte a obnovíte software používaný k jejich shromažďování. (Dearman a Galloway, 2005, s. 53)

Na *formu zpracování*, ve které se podcastová stopa vyskytuje, se zaměřuje ve své definici Linda W. Braunová (2007, s. 2), která označuje termínem podcasty: „pravidelně vytvářené audio a video soubory, které lze předplatit a které lze automaticky stáhnout do počítače a/nebo přenosného audio a video *zařízení*“. Uvedená definice odkazuje na různé formy zpracování podcastů jejich tvůrci a současně i na možnosti, které se nabízí jejich uživatelům. Autoři i příjemci podcastů mohou vedle audio souborů na internetu nebo v mobilních aplikacích šířit a konzumovat také podcasty ve formě videí na internetové platformě YouTube, kam někteří producenti podcastových audio obsahů umísťují videa z jejich tvorby.

Další z mnoha definic se zaměřuje na možnosti, které podcasty nabízí z hlediska *časového posunu a přenositelnosti*, a odlišují se tak od rozhlasového vysílání. Dle ní jsou podcasty „audio nahrávky, jež mohou být staženy do počítače, či jiného mediálního přehrávače pro pozdější poslech, čímž umožňují uživateli přenášet obsahy v prostoru i čase“. (Potter, 2006, [online]) Zcela odlišnou definici, která se soustředí na *periodicitu* během uveřejňování jednotlivých epizod, představila Pamela J. Mckenzie a kol. (2012, [online]), podle nichž za audio nebo video podcasty považujeme „sérii digitálních nahrávek vydávaných pravidelně stejně jako blogy, které jsou zpřístupněné ke stažení prostřednictvím automatického doručování obsahu“.

V návaznosti na výše uvedené, úzce vymezené definice je příznačné uvést i jednu obsáhlejší, která je vzájemně propojuje: „Podcasty jsou zvukové nebo video soubory, které jsou syndikovány na webové stránce (obvykle prostřednictvím kanálu RSS). Podcasty jsou často ve formátech souborů MP3, i když jsou někdy podporovány i jiné možnosti. Jakmile je podcast dostupný online, lze jej nahrát do iPodu nebo libovolného MP3 přehrávače

---

(Pavlíček, 2007) Použití RSS také znamená sériovost, protože posluchač se přihlásí k odběru „pořadu“, který se bude v průběhu času opakovat a bude poskytovat nové „epizody“ podle polopravidelného plánu. (Bottomley, 2015, [online])

a přehrávat podle potřeby uživatele. RSS kanály lze spravovat v softwarové aplikaci zvané podcatcher. Uživatelé se mohou přihlásit také k odběru vybraných kanálů podcastů prostřednictvím aplikací, jako je iTunes – to uživateli umožňuje automaticky nahrát do svého podcatcheru nejnovější podcasty vytvořené vybranými producenty podcastů.“ (Lee, 2006, s. 206)

1.2.2 Podcasty vs. rádio

Ačkoliv jsou podcasty často řazeny do stejného rámce jako rádio, existují jasné rozdíly mezi rádiovým vysíláním a podcastingem považovaným za druh audio-blogování. Už první rozdíl je v časových možnostech jejich poslechu, kdy podcasty (až na výjimky) nelze poslouchat živě (Dearman a Galloway, 2005, s. 536) a nepodléhají žádnému stanovenému vysílacímu času. Posлуhač si navíc může sám zvolit z nabízených obsahů a průběžně si přehrávání zastavovat, zrychlovat/zpomalovat či pouštět opakovaně. Jak upozorňují Nic Newman a Nathan Gallo (2019, s. 9), „řada předchozích studií³ poznamenala, že poslouchání podcastů je aktivnější proces, kdy posluchači obvykle poslouchají soustředěně od začátku, zatímco rádio je často konzumováno rozptýleně jako tok informací.

Rozhlasové vysílání naopak probíhá zpravidla v živém přenosu a příjemci vysílání nemohou přizpůsobit tempo ani obsah svým individuálním potřebám. V případě, že tedy posluchač některou část sdělení přeslechne nebo jí nerozumí, nemá možnost se k ní již vrátit. Odlišný je také jejich kontext, neboť 90 % poslechu podcastů probíhá samostatně, většinou pomocí sluchátek připojených k chytrému telefonu, zatímco poslech rádia je často sdíleným zážitkem. (Newman & Gallo, 2019, s. 9)

Na rozdíl od podcastů se rádiové a rozhlasové stanice řídí podle času a musí brát zřetel i na tzv. *poslechové špičky*, tedy určité denní úseky, ve kterých mají rozhlasové stanice nejvíce posluchačů. Dramaturgové proto volí do těchto poslechových špiček ty nejdůležitější pořady plné informací, které mohou odvysílat i se čtvrt hodinovou periodicitou. Zajímavým rysem současného rozhlasu je také jeho poslech pouze jako podkres při provádění aktivity hlavní. Na poslech je v tomto případě zaměřena jen část pozornosti posluchače (Osvaldová, 2020), což je rys, který rozhlasové vysílání s podcastingem sdílí.

---

³ Například: Berry, Richard. „Podcasting: Considering the Evolution of the Medium and its Association with the Word ‘radio’.“ *Radio Journal International Studies in Broadcast and Audio Media* 14 (1), 2016, s. 7–22.

Co však podcasty ztrácí na bezprostřednosti, mohou získat na intimitě, zejména amatérské podcasty vytvořené v domácím prostředí nebo kůlnách. Podcasting nabízí také prostor pro nové hlasy a potenciální objev nových talentů. Lze říct, že se jedná o novou formu „přístupového rádia“, kde lidé různých menšin a zájmů mohou produkovat a publikovat pořady ve svém vlastním jazyce. V těchto pořadech se většinou mohou věnovat svým vlastním zájmům a oslovit tak již existující, ale geograficky rozptýlené, publikum. Je zřejmé, že jde o fenomén globálního/lokálního typu. (Dearman a Galloway, 2005, s. 536–537)

Rádio ke stažení, které je distribuováno přes internet, naštěstí nepodléhá žádným programovým předpisům. Neexistuje ani nedostatek vysílacího času, který byl dříve velkým omezením pro začínající rozhlasové novináře. I když jsou tato stahování všechna v tradičním rádiovém stylu, nízké náklady na produkci zvuku pro internet znamenají, že lze dělat zajímavější věci. (Hammersley, 2004, [online]) Během posledních několika let se vnímání pojmu podcasting přesunulo od čistě technického pochopení, které umožňuje přehrávání audio záznamů, k samostatně stojícímu médiu, které disponuje různými požadavky a náležitostmi, má své autory i posluchače z celého světa a posluchači již od svých autorů požadují kvalitní obsah podcastu i jeho technického zpracování.

1.3 Historie vzniku

O podcastingu se podle některých dostupných zdrojů⁴ začalo uvažovat ještě dříve, než byl tento termín skutečně vynalezen. Zatímco počátky podcastingu lze hledat již při vzniku internetového rádia v roce 1993 (Ashbrook, 2020, [online]), k jeho skutečnému zrodu dochází až v roce 2003 kombinací různých technologií a faktorů. Mezi hlavní osobnosti, kterým je připisován podíl na vzniku podcastingu, patří Adam Curry a Dave Winer, kteří od roku 2000 spolupracovali na možnostech využití technologie RSS a jejich mediálního obsahu, které měly sloužit pro jejich první prototyp podcastu. (Blubbry.com, 2005, [online]) Během konference 2003 BloggerCon, která se konala na Harvardské univerzitě, napsal Adam Curry tzv. *Apple skript*, který umožňoval přesun souborů ve formátu MP3 do iTunes (aplikace společnosti Apple pro digitální média). (Harmanci, 2006, [online])

---

⁴ Například: Blubbry.com. 2005. *History of podcasting* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://blubbry.com/manual/about-podcasting/history-of-podcasting-new/>

V této době se objevily první podcasty, mezi kterými byl i autorský podcast Adama Curryho s názvem *The Daily Source Code* a první kniha o podcastingu od Todda Cochranea *Podcasting: Do-It-Yourself Guide* (česky *Podcasting: Udělej si sám průvodce*). Curry si dále založil i svou vlastní společnost, která na své platformě umožňovala jednodušší nahrávání, sdílení a poslech podcastů a třídila je dle zájmů posluchačů. Tato společnost však roku 2014 zanikla. Úspěch a budoucnost podcastingu byla alespoň podle Curryho velice slibná. V roce 2006 předpovídal, že by v budoucnu mohly podcasty úplně nahradit klasická média. (Cochrane, 2014, [online]) Jak ale můžeme dnes sami vidět, jeho predikce se dosud nenaplnily.

1.3.1 Prvotní období podcastingu

V roce 2001 společnost Apple představila svůj první přenosný přehrávač iPod a tento přehrávač se stal jedním ze základních hardwarových pilířů pro podcasting. (Lanxon & Hoyle, 2011) Současně v této době rostla rychlost internetového připojení a internet se stával stále dostupnější i pro běžné uživatele. Na trhu se nacházelo několik variant programů na úpravu a nahrávání zvuku, které však byly pro běžného uživatele zbytečně složité a drahé.

K transformaci podcastingu do podoby, jak jej známe dnes, přispělo až v roce 2002 vydání programů Audacity a v roce 2003 balíčku Apple iLife. Audacity je bezplatně dostupný zvukový editor, jehož novější verze jsou dodnes hojně využívány celosvětově jak amatérskými tvůrci, tak profesionály pro tvorbu a práci s audio záznamy. (Audacity, nedatováno, [online]) Společnost Apple chtěla vytvořit propojení mezi svými počítači a jinými zařízeními v jednotném prostředí pro „digitální život“. V balíčku Apple iLife proto najdeme i program *GarageBand*, který byl vytvořen za účelem tvorby zvukových nahrávek. (Future Music, 2011, [online])

Výše zmíněné zjednodušení nahrávání podcastů v důsledku vedlo k nárůstu podcastových tvůrců a témat pro poslech. Samotní posluchači chtěli mít možnost si podcasty snadno a rychle vyhledat a být upozorňováni na nové epizody od svých oblíbených autorů. I z těchto důvodů proto byla v roce 2004 založena stránka *PodcastAlley.com*, která shromažďuje všechny podcasty na jednom místě. Zároveň také vznikla platforma *PodShow.com*, kterou založil Adam Curry. (Sterne, 2008, [online])

V roce 2004 vytvořili Dave Mansueto a Dave Chekan portál Liberated Syndication (*Libsyn.com*, nedatováno, [online]), který je považován za prvního poskytovatele nástrojů

a služeb pro podcasting. V následujícím roce se společnost Apple stala centrem podcastingu. Generální ředitel společnosti Apple, Steve Jobs, si uvědomoval potenciál podcastů do budoucna, a proto na své prezentaci v roce 2006 ukázal možnosti tvorby podcastů pomocí programu GarageBand. V roce 2007 byla na trh uvedena první řada smartphonů od této společnosti – iPhone. Právě tyto smartphony zkvalitnily a především zjednodušily uživatelům mobilní přístup k podcastům. O dva roky později portál Libsyn dokonce představil první vlastní aplikace pro chytré telefony, které byly dostupné pro podcastery se zařízením Android i iOS. (Libsyn.com, nedatováno, [online])

1.4 Technologické aspekty

Z hlediska technologických požadavků tvorba ani poslech podcastů nevyžadují žádné drahé vybavení. V 90. letech 20. století se staly osobní počítače dostupným zbožím pro většinu domácností a podcastům umožnily snazší šíření po internetu. Pro poslech podcastů je třeba, aby uživatel vlastnil jakékoliv zařízení, které je schopno ukládat vlastní obsah a podporuje přehrávání formátu MP3, což může být jakýkoliv MP3 přehrávač, počítač nebo notebook. Aby tvůrci podcastů mohli svou tvorbu nahrávat, musí disponovat vlastním mikrofonem, záznamovým zařízením a v ideálním případě stabilním přístupem k internetu. (Ferreira, 2020, [online]) Mnoho tvůrců podcastů nahrává svůj obsah přímo v terénu, jiní si zřídili vlastní nahrávací studia. Podcasteri nejsou omezeni ani z hlediska místa a času, ani z hlediska cenzury a zavedených etických standardů. Každý, kdo má potřebné dovednosti, vybavení a přístup, může nyní rádio vytvářet a také ho poslouchat. (Dearman a Galloway, 2005, s. 543)

Na rozdíl od malých nároků na poslech a tvorbu podcastů, jsou nároky na platformu, která posluchačům podcasty zprostředkovává, mnohem větší. Provozovatelé platform mají nejen veškerou finanční odpovědnost, ale také musí poskytovat servery pro uložení dat, zajistit velmi dobré připojení k internetu a tak dále. Proto také tyto platformy často provozují velké technologické firmy, které disponují rozsáhlým kapitálem. Mezi tyto „velké hráče“ lze zařadit např. Apple Podcasts nebo SoundCloud. Autoři podcastů mohou jejich služby využívat zdarma nebo za určitý poplatek. Výdělek pro autora může plynout několika způsoby – z reklamy nebo z placené spolupráce, případně od sponzora. Důležité je zmínit, že reklamy v podcastu přinášejí výdělek nejen samotným autorům, ale i provozovatelům daných platform. (Ferreira, 2020, [online])

Vznik nových médií s sebou přinášel také nové požadavky na hardware i software, u některých musely být vytvořeny zcela nové typy hardwaru nebo softwaru. U podcastu tomu tak není, díky němu nevznikla žádná nová specifická zařízení ani změny v hardwaru. Přesto přinesl značné změny z hlediska softwaru, kdy pro jeho potřebu vznikly nové programy, které umožňují jeho poslech i tvorbu.

V 90. letech 20. století se začalo navyšovat plošné pokrytí internetu a také jeho zrychlení, protože rychlé internetové připojení je velmi významné pro nahrávání a ukládání obsahu na web. Umožňuje tak rychleji a snáze publikovat soubory větších datových rozměrů. (Švarcová, 2018, [online])

1.4.1 Aplikace

Pro první uživatele podcastingu byl poslech náročnější, neboť mu často předcházela ruční proces hledání, přihlášení k odběru, stahování a konečného nahrávání podcastů do poslechového zařízení. Náročnost procesu usnadnily chytré telefony, které snížily tření při vyhledávání a přihlašování podcastů. Jako první se podcasty začala zabývat společnost Apple, která představila aplikace pro jejich poslech. Později se na trhu objevily i další podcastové aplikace, které nabízely sdílení obsahu na sociálních sítích, a tak se podcasty staly více virálními. (Markman, 2015, s. 240–242)

Podcasty pro veřejnost distribuují již zmíněné RSS kanály, které fungují jako seznamy podcastů. Tyto kanály umožňují, aby si z nich programy stáhly podcasty, a umožnily tak jejich poslech uživateli. Aplikace se často automaticky připojuje, aktualizuje a stahuje další epizody sledovaného podcastu. V dnešní době existuje mnoho různých aplikací pro přehrávání podcastů. Některé jsou určeny pro online webové prohlížeče, další pro počítače či notebooky nebo mobilní telefony. Většina z nich má mnoho dalších přidružených funkcí, které umožňují pro uživatele pohodlnější přehrávání, jako jsou přeskokování určitých úseků podcastů nebo rychlost jejich přehrávání.

Posluchači mohou podcasty poslouchat přes chytrý telefon nebo notebook prostřednictvím internetového připojení online nebo uložené v zařízení offline, a to téměř kdekoliv. U některých není vyžadována žádná aplikace k jejich přehrávání a jsou zdarma. Jiné jsou dostupné pouze předplatitelům určitého audio obsahu. Aplikací pro poslech existuje velké množství. Mezi oblíbené spadají například:

- Spotify;
- Google Podcasts;

- Apple Podcasts;
- Pocket Casts;
- iRadio;
- a další.

Podcasty, které kromě audio nahrávky disponují také video nahrávkou, jsou dostupné na YouTube nebo i Spotify. Výhodou těchto aplikací je, že si uživatel může podcast stáhnout a později přehrát offline. (Voříšek, 2019, [online]) Společnost Apple byla od počátku hlavním distributorem podcastů. Nyní však do tohoto média ve velkém investují i další významné technologické společnosti. Například Spotify zprovožňuje a platí za originální podcasty, zatímco Google je zviditelnil ve výsledcích vyhledávání současně s vývojem vlastní podcastové služby pro telefony Android. (Newman & Gallo, 2019, s. 5)

V roce 2019 spustil Český rozhlas nový audioportál *mujRozhlas.cz*, který disponuje největším audio archivem nahrávek v rámci České republiky. Na této webové stránce je vedle možnosti přehrávání v internetovém prohlížeči také možnost stažení aplikace pro přehrávání do mobilního zařízení. Cílem tohoto projektu je zvýšení *on demand* poslouchavosti audio obsahu Českého rozhlasu na internetu, oslovení nového publika a zavedení nových technologických inovací. (Polák & Bumbálková, 2019, [online]) Jednou z prvních inovací bylo přizpůsobení audio portálu a mobilní aplikace nevidomým a slabozrakým, kteří měli s jejich prvotními verzemi problém. (Polák, 2020, [online]) Začátkem prosince 2021 navíc Český rozhlas uvedl do provozu televizní HbbTV aplikaci *mujRozhlas*. Aplikace nyní nabízí živé vysílání všech stanic Českého rozhlasu a současně veškeré archivované pořady, které jsou dostupné na webu i v mobilní aplikaci *mujRozhlas*. (MediaGuru, 2021a, [online])

1.5 Podcastová scéna v České republice

1.5.1 Vývoj

V reakci na rostoucí popularitu podcastů v České republice byl na počátku roku 2005 na serveru *Lupa.cz* publikován článek s názvem *Podcast – revoluce v internetovém vysílání*. V tomto článku se jeho autor Patrick Zandl zabývá původem podcastů, jejich technickými možnostmi a potenciálním vlivem na ostatní média na scéně. Dále poukazuje na fakt, že podcast je rizikovým prvkem pro mediální domy, a to kvůli svému potenciálu

změnit tok informací od mediálních vydavatelství směrem k zákazníkovi, protože podcast může do jisté míry vydavatelství obejít a být směřován přímo na zákazníka. Přestože existuje již celá řada seznamů podcastů, volba zůstává stále na zákazníkovi, který si může sám vybrat, které podcasty ho zajímají, a stáhnout si jejich obsah do své čtečky a v jejím nastavení si pak zapnout automatickou synchronizaci a stahování nových epizod. (Zandl, 2005, [online])

V další části článku ukazuje Patrick Zandl na příkladu, jak jednoduchá je tvorba vlastního pocastu. Ke konci svého článku se Zandl zabývá i ekonomickou stránkou tvoření podcastů, kdy mluví o možnostech placených forem podcastů a platform, na kterých jsou umístěny. Na samém závěru se můžeme dočíst o problematice podcastingu v České republice. Autor zde uvádí, že v rámci České republiky se podcastingu nedaří a tento neúspěch přičítá zejména nízkému prodeji přehrávačů iPod nebo také tomu, že zde dlouhou dobu lidé kupovali zejména levnější MP3 přehrávače nebo CD přehrávače. Dále také zmiňuje, že v rámci České republiky zatím mnoho podcastů nevzniká a čeká se na jeho větší rozvoj. (Zandl, 2005, [online])

V roce 2005 začalo období, kdy podcasty vytvářely především větší rozhlasové stanice a v mnohem menším měřítku také různá alternativní rádia. Takzvaným „novým“ trendem, vzbuzujícím zájem u amatérských tvůrců, ale i influencerů⁵, kteří byli doposud zvyklí tvořit obsah především na YouTube, se stal podcasting až v roce 2017. S první podcastovou tvorbou začaly především radiové stanice, které RSS čtečky podcastů zařadily do svých běžných archivů s ostatními pořady. Za první český podcast lze považovat pořad *Homeless reality show–72 hodin*, který vytvořilo někdejší Rádio Akropolis společně s magazínem Nový Prostor (Krčmář, 2005, [online]), ve kterém si vysokoškolský student vyzkoušel na tři dny žít jako bezdomovec. (iDnes, 2005, [online])

Následovaly podcasty od Českého rozhlasu, který v témže roce spustil webovou službu podcast, která nabízela přeformátované vysílání ČRo 6 a současně různé další pořady. (Český rozhlas, 2005, [online]) Mezi lety 2005–2015 se český podcasting ani přes snahy tvůrců příliš nevyvíjel a pro spoustu lidí zůstával naprosto neznámý. Podcastový producent Dan Tržil dokonce označuje až rok 2019 za ten, kdy se v rámci České republiky opravdu rozrostla tvorba podcastů. Také si všimá toho, že podcasty začínají být považovány

---

⁵ „Influencer někdy označovaný jako „vlivný uživatel“ je uživatel internetu, který dokáže s využitím obsahu, který vytváří, svých vazeb a velikosti svého publika ovlivnit chování dalších uživatelů na internetu. Takovíto uživatelé se často využívají v rámci marketingových kampaní – jsou totiž schopni přirozenou a důvěryhodnou cestou doručit komerční sdělení do své komunity.“ (Podnikatel.cz, nedatováno, [online])

za silný mediální nástroj, který proto začínají využívat různé společnosti a známé osobnosti. (Tržil, 2020, [online])

Pro srovnání tuzemské podcastové scény s vývojem podcastů v USA, kde jejich tvorba vznikala, a jsou proto považovány za „kolébku podcastů“, je příznačné zmínit časový rozestup v zavedení ocenění za nejlepší tvorbu podcastu. Toto ocenění v rámci ankety vzniklo v USA již roku 2006, zato v České republice bylo zavedeno až roku 2019 – *Podcast roku*. Mezi lety 2018–2019 vzniklo v České republice spousta nových zpravodajských podcastů, které se od té chvíle dlouhodobě udržují na předních příčkách poslechovosti. Jako příklad lze zmínit *Studio N*, které patří médiu Deník N (Titlbach, 2019, [online]) nebo zpravodajský podcast Českého rozhlasu *Vinohradská 12*. (Bumbálková, 2019, [online])

1.5.2 Současná situace

Popularita podcastů v České republice výrazně narůstala v období koronavirové pandemie. Jen za rok 2020 vzniklo přes jeden tisíc nových podcastů. Dan Tržil, který je autorem významných českých podcastů a správcem katalogu ceskepodcasty.cz, k roku 2021 evidoval celkem 2182 titulů. (MediaGuru, 2021b, [online]) Podle průzkumu agentury *Nielsen Admosphere* pro Médiář z října roku 2020 až 60 % uživatelů českého internetu znalo termín podcast nebo podcasting. Jen 23 % z nich si ale bylo jistých, že ví přesný význam těchto pojmů. V porovnání s výzkumnými daty z roku 2019, kdy pouze 11 % Čechů vědělo, co termín podcast znamená, můžeme říci, že podcasty skutečně zažívají strmý nárůst popularity, a to nejen z hlediska poslechovosti, ale také jejich tvůrců, kterých stále přibývá. (Forbes, 2021, [online])

Zajímavé srovnání výzkumů od agentury *Nielsen Admosphere* z roku 2019 a Evropy 2 z roku 2020 provedených v cílové skupině lidí ve věku 15–39 let zveřejnil i web podcastroku.cz, který se kromě obecné znalosti termínu podcast zabýval také četností jejich poslechu a činnostmi, během kterých podcasty nejčastěji konzumujeme. Ze srovnání vyplynulo, že se meziročně zvýšila poslechovost u lidí ve věku 20–29 let, kde si podcast poslechne alespoň jednou týdně více než třetina respondentů. Současně bylo zjištěno, že cílová skupina ve věku 15–39 let začala poslouchat více podcasty přes mobilní aplikace, a to zejména lidé ve věku 20–29 let. Meziroční nárůst se projevil i při poslechovosti během jízdy autem z původních 13 % na více než dvojnásobek – 31 % a cestou do nebo z práce/školy z 26 % na 41 %, a to ve všech věkových kategoriích zkoumaného vzorku lidí

od 15 až do 39 let. Nárůst zaznamenalo i samotné mluvené slovo o celých 10 %, které si v roce 2020 pustily 2/3 dotázaných respondentů. (Podcast roku, nedatováno, [online])

Ačkoliv nelze s jistotou říct, zda koronavirová pandemie a s ní související průběžně zaváděné lockdowny měly přímý vliv na nárůst tuzemské produkce a poslechovosti podcastů, z uvedených údajů je zřejmé, že netradiční situace mohla být jednou z příčin.

1.5.3 Populární české zpravodajské podcasty

Za nejvýznamnějšího a současně i neaktivnějšího producenta podcastů v České republice můžeme označit Český rozhlas, který patří mezi vůbec první tuzemská média, která začala nabízet své pořady jako podcasty. Již v roce 2004 umožnil Český rozhlas posluchačům prostřednictvím svých webových stránek zpětný poslech vybraných rozhlasových pořadů. Od roku 2005, kdy se podcasting na české scéně začal rozvíjet, nabízel také poslech přes vybrané podcastové aplikace. (Český rozhlas, 2019, [online])

Popularitu podcastů z dílny ČRo potvrzuje i nejnovější statistika z listopadu minulého roku, která zaznamenala dosud nejvyšší poslechovost na internetových službách. Prostřednictvím online platform ČRo a třetích stran si v daném měsíci uživatelé přehráli 5,4 milionů audií. Po započtení jednotlivých stažení v podcastových aplikacích a zhlédnutí na YouTube pak Český rozhlas překonal hranici deseti milionů spuštění a stažení audií. Mezi dlouhodobě nejpopulárnější pořady ČRo patří zpravodajský podcast *Vinohradská 12*, který od doby svého vzniku v roce 2019 zaznamenal už více než 21 milionů stažení. Dále jsou velmi oblíbené také pořady *Host Lucie Výborné* (Radiožurnál), *Kriminálka* (Dvojka), *Názory a argumenty* (ČRo Plus). (MediaGuru, 2021a, [online])

V žebříčku nejlepších zpravodajských podcastů uveřejněného na webu ceskepodcasty.cz se umísťují v první pětici oba námi zkoumané podcastové pořady *Vinohradská 12* i *Studio N*, a to s hodnocením 80 % a výše. Je nutné dodat, že tento údaj je platný k 12. 4. 2022 a žebříčky jsou jednou denně aktualizovány. (České podcasty, 2022, [online]) Stejně tak se oba pořady pravidelně umísťují v první pětici nejposlouchanějších podcastů v žebříčku platformy Spotify uveřejněném na webových stránkách společnosti Chartable, která nabízí analýzy podcastů pro nezávislé producenty i velké mediální společnosti. (Chartable, nedatováno, [online])

1.5.4 Kategorie podcastů

Obecně podcasty můžeme rozdělit do několika různých kategorií v závislosti na jejich *formě, tématu, autorovi aj.* Z hlediska formy lze podcasty kategorizovat na tzv. podcasty *monologické* (někdy nazývané sólo podcasty), ve kterých autor vystupuje zpravidla sám a má dopředu promyšlené téma a strukturu pro daný díl, nebo na tzv. *dialogické* (konverzační), které jsou koncipované jako rozhovor dvou nebo více lidí, z nichž všichni zastávají funkci autora. Další typ podcastu představuje *rozhovorový* podcast, který probíhá formou rozhovoru mezi autorem/autory a hostem, kterého si tvůrce/tvůrci pozvou do studia. Specifickým typem je *panelový* podcast, kterého se účastní vždy jiná skupina hostů a probíhá formou diskuse mezi hosty. Autor v tomto případě zastává funkci moderátora dané diskuse. K takové diskusi lze přizvat i diváky, kteří mohou v přímém přenosu klást hostům, ale i moderátorovi otázky, a zvýšit tak interakce mezi oběma stranami. Významné jsou i tzv. *vyprávěcí/příběhové* (storytellingové) podcasty, které lze uchopit jako fiktivní nebo pravdivé příběhy. Ačkoliv je konceptem velmi podobný audio knize, odlišuje se vydáváním online, periodicitou a epizodami. Poslední typ představují hybridní podcasty, které jsou kombinací předešlých forem. (Corbett, nedatováno, [online])

Z hlediska témat je nabídka podcastů obzvláště rozsáhlá, neboť jsou vedle obecnějších a mainstreamovějších témat i podcasty zaměřené na minoritní zájmy a intimní témata, o kterých se dříve příliš ve společnosti nehovořilo. Podle výzkumu společnosti Edison Research z roku 2019 se na první místo nejpopulárnějších témat u dotázaných dostala hudba. Následuje zpravodajství, zábava, historie, sport nebo jídlo. Více než 20 % dotazovaných zajímají také thrillery, true crime story, sebevzdělání, cestování a další. Mezi ty méně populární patří například podcasty věnované náboženství nebo filozofii. (Edison Research, 2019, [online])

V návaznosti na narůstající poslechovost podcastů spustila v roce 2019 společnost Active radio, která je provozovatelem rádií Evropa 2, Frekvence 1, Rádia Z a audioplatformy Youradio, pro fanoušky soutěž Podcast roku. (Reflex, 2021, [online]) Cílem této soutěže je nejen najít ty nejzajímavější tuzemské podcasty, ale také ocenit tvůrce těchto podcastů za jejich práci. Hlasování je rozděleno do třech kategorií – *Veřejnoprávní podcast*, kam řadíme podcasty z dílny České televize nebo Českého rozhlasu, *Autorský podcast*, kam lze zařadit české podcasty všech ostatních tvůrců, mimo veřejnoprávní podcasty, a *Cena odborné poroty*. (Vítová, 2021, [online]) Cenu odborné poroty udělují významné osobnosti české audio tvorby a médií, a to v sedmi různých kategoriích –

Zpravodajství, Zábava a lifestyle, Cestování, Osobní rozvoj, Byznys, Sport, Objev roku.
(Podcast roku, nedatováno, [online])

1.6 Podkategorie denních zpravodajských podcastů

Podle údajů poskytnutých společností Chartable (Newman & Gallo, 2019, s. 6) počet nových zpravodajských podcastů celosvětově vzrostl mezi lednem a říjnem 2019 o téměř 12 000 – což je nárůst přibližně o jednu třetinu (32 %). Z výzkumné zprávy Newmana a Galla z roku 2020 navíc vyplývá, že denní zpravodajské podcasty jsou jednou z nejrychleji rostoucích oblastí spotřeby médií a že jsou formátem, který si v období koronavirové pandemie oblíbilo mnoho lidí. Vydavatelé spatřují v denním zpravodajství ve formě podcastů zásadní způsob, jak přilákat mladší publikum a hlouběji je zapojit do konzumace jimi produkováných obsahů. Proto v průběhu koronavirové pandemie začali vydavatelé obecně více investovat právě do zvuku. Pro velké vydavatele jako je Guardian jsou podcasty také způsobem, jak oslovit různorodé publikum. „Jiné z hlediska geografie, odlišné z hlediska sociálního složení, etnického původu, a především z hlediska věku,“ dodal k tvrzení Robert Abel, vedoucí obchodní strategie pro zvuk v Guardianu. (Newman & Gallo, 2020, s. 5–10)

Tento žánr překračuje svou váhu a podle údajů analytické společnosti Chartable v roce 2019 představoval asi 30 % nejvyšší spotřeby epizod v zemích jako USA. Za všeobecně nejdéle fungující denní zpravodajský podcast je považován *The Gist*, který spustil americký online magazín Slate v roce 2014. Skutečný nárůst popularity tohoto žánru byl ale zaznamenán až s uvedením na trh zpravodajského podcastu *The Daily* v roce 2017, jehož formátem se následně inspirovalo mnoho evropských i světových tvůrců. (Newman & Gallo, 2020, s. 8 a 12) Mezi nimi například i čeští tvůrci podcastů *Vinohradská 12* – Lenka Kabrhelová a *Studio N* – Filip Titlbach. (Jetmar, 2019, [online])

Denní zpravodajské podcasty lze podle Newmana a Galla (2019, s. 6) dále rozdělit do několika rozličných podkategorií:

- *Mikrobulletiny* s délkou 1 až 5 minut;
- *Přehled zpráv* o délce 6 až 15 minut;
- *Hlubkové analýzy* s délkou 20 minut nebo více.

Postupně si tyto podkategorie představíme. *Mikrobulletiny*, s průměrnou délkou 3 minuty, označují krátké zpravodajské přehledy v délce několika minut, jejichž cílem

je poskytnout rychlý souhrn nejdůležitějších zpráv dne (jako příklad můžeme zmínit pořad *BBC Minute*, který uvádí aktualizace každých 30 minut). Ty jsou často zaměřeny na hlasová zařízení, jako je Amazon Alexa a Google Home. Takzvané *Přehledy zpráv* už odpovídají delším podcastům okolo 10 minut a mají za cíl informovat lidi v konkrétních okamžicích dne krátkou aktualizací (například *FT News Briefing* nebo z českého prostředí podcastový pořad ČRo Radiožurnál *Hlavní zprávy*). Zmíněné dvě podkategorie doplňují *Hlubkové analýzy*, které obvykle rozebírají jeden příběh, kauzu nebo zprávu více do hloubky v čase 20 či více minut. Příkladem z této podkategorie je podcast *The Daily* od New York Times (Newman & Gallo, 2019, s. 18) nebo z českého prostředí pořad *K věci* od stanice CNN Prima NEWS.

O rok později ještě Newman a Gallo (2020, s. 13) rozšířili podkategorie o tzv. *Rozšířený chat* (někdy nazývaný taktéž prodloužený monolog), jehož obsahem je neformální diskuse o jednom či více tématech. Jako příklad můžeme zmínit zahraniční pořad *Newscast* z produkce britské společnosti BBC nebo tuzemský politicky zaměřený glosář *Reaktor*, který od podzimu roku 2021 doplňuje politický podcast *Vlevo dole* od Seznam zpráv.

Z uvedených možností se formát propagovaný americkým podcastem *The Daily*, hloubkový ponor v délce přibližně 25 minut, ukázal jako obzvláště úspěšný a byl nejvíce přejat ostatními vydavateli po celém světě. (Newman & Gallo, 2020, s. 5)

1.7 Česko-ruské vztahy

Za jeden z důležitých dokumentů česko-ruských novodobých dějin lze považovat Smlouvu mezi Českou republikou (ČR) a Ruskou federací (RF) o přátelských vztazích a spolupráci z roku 1993, která hovoří o přátelském rozvíjení vztahů a dodržování zásad rovnosti, nepoužití hrozby silou a nevměšování se do vnitřních záležitostí. Dokument dále zmiňuje závazek o spolupráci v kultuře, ochrany historických památek nebo o rozvíjení obchodních vztahů. (Česká tisková kancelář, 2020) Během tohoto období směřovaly Rusko i Česká republika ke společnému dialogu, měly tendenci „zakopávat historické příkopy“ a řešit bilaterální konflikty. (Havlíček & Soušková, 2021, [online])

Pozice Česka ani Ruska v otázce vzájemné zahraniční politiky ovšem nezůstávala v průběhu let konzistentní. Mnozí lidé byli a dodnes jsou svědky střídajícího se ochlazování a oteplování jejich bilaterálních vztahů, které se v oblasti zahraničně-politické, ale i dalších

rovinách, někdy měnily i v řádu měsíců. Nutno dodat, že česko-ruské vztahy v jednotlivých letech či měsících nelze označit jako obecně dobré nebo špatné. Prosperující vztahy v jednom z resortů mohly probíhat po čas úpadku v jiném z nich. Jako příklad můžeme zmínit rok 2007, kdy média sice informovala o pozitivně se vyvíjejících vztazích, zejména obchodních mezi ČR a RF, v politické rovině je však připodobňovala spíše k další etapě studené války. Důvodem byl tehdy konflikt kolem výstavby naváděcího radaru protiraketové obrany USA na našem území. (Pazderka, 2007, [online])

K výraznému oteplení vztahů mezi Českem a RF přispěli kromě jiných faktorů během svého mandátu také někteří čeští státníci, kteří se přikláněli k provýchodnímu směřování. Ze současných českých státních představitelů můžeme zmínit například současnou hlavu státu Miloše Zemana, který v průběhu let, jak se shodují někteří odborníci, začal postupně zcela otevřeně inklinovat k Rusku. (Tachecí, 2019, [online]; Spurný, 2019, [online]; iRozhlas, 2022, [online])

O tomto tvrzení svědčí například i jeho vlastní výrok, který poskytl při rozhovoru pro časopis *The Wall Street Journal*, v němž uvedl, že „islamistický terorismus je pro Evropu větší hrozbou než Rusko a Vladimir Putin je spojencem v boji proti extremistům.“ (Rousek, 2015, [online]) Rusko je pro Českou republiku přinejmenším z pohledu Zemana také důležitým ekonomickým partnerem. Podle analytika výzkumného centra Asociace pro mezinárodní otázky Pavla Havlíčka (2021, [online]) přitom Rusko nepředstavuje pro český export nijak zásadní odbytiště. Navíc je tamní podnikatelské prostředí špatné a nepředvídatelné a význam ruského trhu média značně nadhodnocují.

Podle dlouhodobých výzkumů agentury STEM chybí české veřejnosti jasný názor na témata spojená s Ruskou federací. S ohledem na nedávnou historii je ale zřejmá zesílená senzitivita na témata spojená s ruským působením na našem území. Ačkoliv jsme řádnými členy demokratických společenství, která sdílí společné hodnoty a principy, Česká republika si v průběhu let nevybudovala dostatečně silné instituce, jež by dokázaly čelit ruským nástrojům pro šíření a upevňování sféry vlivu. (Ehl, 2021, [online])

Zejména v posledních pěti letech jsme svědky postupné eskalace napětí mezi Českou republikou a Ruskou federací, které vyústilo v dlouho očekávané zmrazení vzájemných vztahů a přerušení diplomatických styků na obou stranách. Asymetrie česko-ruských vztahů je z umírněné reakce českých státníků na některé útočné politické kroky RF vůči zemi naší, ale i některým dalším zemím, více než zřejmá. Jednou z příčin zmrazení těchto vztahů mohla být neschopnost českých politiků nastavit již v počátcích jasnou „východní politiku“, která měla získat konkrétní rámce už před třiceti lety po odchodu posledních sovětských vojsk

z tehdejšího Československa v červnu 1991. (Ehl, 2021, [online]) Příčinou ale mohou být také ruské strategické cíle, hodnoty a chápání mezistátních vztahů, které se podle analýzy Chatham House (2021, [online]) nezvratně liší od těch, které má Západ.

1.7.1 Postoje českých státníků k ruským operacím v zahraničí

Z kroků, které činí Ruská federace, je zřejmé, že jejím dlouhodobým cílem je udržet si svůj politický vliv a mocenské postavení ve svých sousedních státech (např. Moldavsko, Gruzie, Ázerbajdžán). Dokazují to její intervenční kroky nejen posledních let, kdy permanentně usiluje o podkopání územní integrity daných států tím, že podporuje separatistické skupiny na jejich území. Vměšování Moskvy vytvořilo v těchto státech takzvané „zmrazené konflikty“, v nichž rozštěpená území zůstávají mimo kontrolu centrálních vlád daného státu a místní neoficiální úřady používají ruskou ochranu a vliv. Za zmrazený konflikt je označována také anexe Krymského poloostrova Ruskou federací, která se uskutečnila na jaře roku 2014, a uvrhla tak Evropu do jedné z nejvýznamnějších krizí od konce studené války. (Mankoff, 2014, [online]) Anexe ukrajinského Krymu je po přistoupení ČR do struktur NATO a následně i Evropské unie považována za zlomový milník bilaterálních vztahů s Ruskou federací, neboť odhalila skutečnost, že Rusko je v rámci prosazování svých mocenských zájmů ochotno začít vojenský konflikt i na území Evropy. (Havlíček & Soušková, 2021, [online])

Vývoj reakcí české hlavy státu na anexi Krymu i některé další politické kroky Ruské federace se v průběhu let měnil. Zatímco v roce 2014 se prezident České republiky Miloš Zeman shodl s ostatními státníky uskupení Visegrádské čtyřky na tom, že události, které se odehrály na Krymu, označují za agresí a anexi (ČTK, 2014, [online]), v roce 2017 během svého prohlášení na schůzi Parlamentního shromáždění Rady Evropy (PSRE) označil tuto událost za „fait accompli“ (tedy hotovou záležitost), čímž podle ruských, ale i dalších politických činitelů fakticky uznal anexi Krymu. (ČT24, 2017, [online]) Navíc Ukrajinu vyzýval, aby si nechala za násilné odtržení tohoto poloostrova, který Ukrajinské SSR v roce 1954 věnoval tehdejší sovětský vůdce Chruščov, zaplatit penězi nebo nerostnými surovinami v rámci kompenzace. Od těchto výroků se ale distancovala česká vláda. Na zmíněná vyjádření prezidenta Zemana reagovali rozhořčeně čeští politici v čele s tehdejším ministrem zahraničí a šéfem české diplomacie Lubomírem Zaorálkem (ČSSD). Ten kromě zdůraznění, že se jednalo o osobní názor pana prezidenta nikoliv o stanovisko České republiky, dodal, že se již vícekrát setkal s tím, že diplomaté neberou postoje českého

prezidenta vážně, a tedy předpokládá, že výroku nebudou přikládat žádnou váhu. (Frouzová, 2017, [online]) Tato událost nebyla zdaleka jedinou, při které se nejvyšší český představitel postavil na stranu Ruska.

Obdobná situace nastala v roce 2018, kdy se na počátku roku skupina ruských vojenských agentů zpravodajské služby GRU pokusila otrávit někdejšího dvojitého agenta Sergeje Skripala a jeho dceru Juliu v britském městě Salisbury nervovým vojenským jedem typu novičok. Britové v tomto případě obvinili z útoku Ruskou federaci, konkrétně samotného představitele federace Vladimíra Putina. Rusko obvinění odmítalo a v oficiálním dokumentu předaného velvyslanectvím zařadilo Českou republiku společně s Velkou Británií, USA a Švédskem mezi státy, které se podílely na vývoji tohoto jedu. Tehdejší český premiér v demisi Andrej Babiš tato tvrzení o výrobě daného jedu v tuzemsku opakovaně dementoval, a to za podpory ostatních členských států Evropské Unie. (ČTK, 2018a, [online]) O dva měsíce později naopak prezident Miloš Zeman vypustil do veřejného prostoru informaci, že v Česku skutečně byl vyráběn a testován jed novičok, kterým se ruští agenti pokusili otrávit bývalého agenta Skripala a jeho dceru. Přestože Zemanovo vyjádření záhy odborníci vyvrátili, výroku nejvyššího státního představitele se ihned chopila ruská média, včetně zpravodajských agentur, a využila ho ve svůj prospěch. (Procházková, 2018, [online]; ČTK, 2018b, [online]) Protichůdné postoje českého prezidenta s tvrzeními představitelů vlády či opozice nebyly v tomto případě výjimkou. Obdobně se výroky některých členů vlády/opozice a prezidenta Zemana lišily i v roce 2021, kdy byly zveřejněny nové skutečnosti k útoku v muničním skladu ve Vrběticích na Zlínsku. (Musil, 2021, [online])

1.7.2 Bezpečnostní výzvy

Bezpečnostní informační služba České republiky (BIS) i Vojenské zpravodajství zejména během posledních let opakovaně varují před ruskou zpravodajskou činností v České republice. (Bezpečnostní informační služba, 2018, 2019 a 2020, [online]; ČTK, 2020a, [online]) Hybridní operace Ruska zacílené na Českou republiku představují podle BIS nebezpečí nejen pro oblast politiky, ekonomiky či diplomacie, ale také špionáže a bezpečnosti. Šíření dezinformací pak považuje za vůbec nejzávažnější hrozbu pro ústavnost České republiky. Již ve své výroční zprávě za rok 2018 kontrarozvědka uvedla, že v posledních letech stále intenzivněji, koncepčněji a systematictěji Rusko brojí proti

politickému uspořádání v Česku a členství země v EU a NATO, protože chce obnovit sféru svého vlivu a zahrnout do ní znovu i Českou republiku. (Dolejší, 2019, [online])

K obdobné identifikaci možných nebezpečí dospěla BIS i ve výroční zprávě za rok 2019 (zveřejněné počátkem roku 2020), kdy se vedle hybridních hrozeb stal dominantním tématem boj proti záměru vedení Prahy 6 odstranit sochu sovětského maršála I. S. Koněva. „Do akcí, které následovaly po zakrytí sochy maršála plachtou a kritice vedení Prahy 6 ze strany ruského velvyslanectví, se zapojilo široké spektrum aktivistů, kteří událost využili k vlastní propagaci.“ (Bezpečnostní informační služba, 2019, [online])

Situace kolem sochy maršála Koněva, který se podílel na osvobození Prahy od nacistů, ale i na krvavém potlačení protikomunistického povstání v Maďarsku, vyeskalovala na jaře roku 2020, kdy radnice Prahy 6 nechala sochu odstranit. Zajímavostí je, že proti jejímu postupu tehdy ostře protestovali čeští komunisté, Rusko prostřednictvím svého pražského velvyslanectví i prezident Miloš Zeman. (ČTK, 2020b, [online])

Právě v tomto případě byly přítomny nejen agresivní výroky ruských státníků mířené na Česko, ale současně zazněly i odvetné výhrůžky prostřednictvím mluvčí ruské diplomacie Mariji Zacharovové, ze kterých byla zřejmá ruská nadřazenost. Jak upozorňovala mluvčí českého ministerstva zahraničí, přemístěním památníku Česko neporušilo žádnou z platných mezinárodních smluv mezi naší zemí a Ruskou federací.⁶ Přesto ruská vláda i někteří Rusové situaci považovali za natolik vážnou, že na českou ambasádu v Moskvě následně zaútočila skupina extremistů, načež se ohradilo české ministerstvo zahraničí v čele s Tomášem Petříčkem. (ČTK, 2020c, [online])

Podíváme-li se obecně na reakce české vlády a české hlavy státu ke zjištěním uveřejňovaných v průběhu posledních let BIS, zjistíme, že se zásadně lišily. Zatímco česká vláda, jak tvrdil i samotný tehdejší ředitel BIS Michal Koudelka, reagovala na jejich zveřejněné závěry velice dobře a naslouchala doporučením BIS (Horák, Valášek, 2020, [online]), česká hlava státu zaujímala zcela odlišný postoj k informacím a práci BIS. Prezident Zeman veřejně uvedl, že má k činnosti BIS i jejímu vedení dlouhodobé výhrady. Jako příklad lze zmínit jeho nechvalně „populární“ výrok z rozhovoru pro TV Barrandov v pořadu *Týden s prezidentem*, kde mimo jiné prohlásil:

---

⁶ „Česká diplomacie uvedla, že pokud bude socha umístěna na důstojném místě, dostojí Česko svým závazkům z Česko-ruské smlouvy o přátelských vztazích z roku 1996. Podle Prahy 6 socha měla být umístěna v připravovaném Muzeu paměti 20. století. Kromě smlouvy o přátelských vztazích uzavřelo Česko s Ruskem v roce 1999 i dohodu o vzájemném udržování válečných hrobů. Podle vyjádření ministerstva obrany v roce 2019 se ale dohoda nevztahuje na Koněvovu sochu v Praze 6, protože sovětský maršál nezahynul ve válce.“ (ČTK, 2020c, [online])

„Doufám, že neprozrazuji žádné jiné státní tajemství, než je tajemství o neschopnosti BIS, když vám řeknu, že za těch šest let není žádný konkrétní údaj o tom, že by se podařilo odhalit, byť jednoho jediného, ať už ruského nebo čínského špiona. (...) Jsou to čučkaři, pane Soukupe, protože tam, kde mají najít teroristu (...) tam nikoho nenajdou, vymýšlejí si špiony.“ (Barrandov.tv, 2018, [online])

Proti tomuto i některý dalším tvrzením prezidenta Zemana z rozhovoru pro TV Barrandov se tehdy (podobně jako v dalších případech) BIS silně ohradila, a to za podpory členů vlády, v čele s premiérem Andrejem Babišem, opozice i kontrolních orgánů, kteří naopak práci BIS ocenili.

„Mám se službou pouze dobré zkušenosti. Vláda ani výbory sněmovny neměly za uplynulé období k její práci žádné výhrady,“ uvedl tehdy premiér. (Guryčová, 2018, [online])

Diplomatické rozepře na česko-ruské úrovni i na té tuzemské mezi vládou a členy BIS na straně jedné a prezidentem Zemanem na straně druhé pokračovaly i v následujících měsících zejména kvůli tzv. pseudokauze ricin. V tomto případě měli být podle prvotních zjištění BIS údajně ohroženi čeští komunální politici. Ačkoliv se kauza v závěru ukázala být jako uměle vykonstruovaná a jednalo se v důsledku pouze o vnitřní boj mezi dvěma pracovníky zastupitelského úřadu Ruské federace v Praze, Česko bylo po neúspěchu jednání nuceno nakonec reagovat jejich vyhoštěním. (Kottová, 2020, [online]; ČTK, 2020a, [online]) Tento, ale i další nedávné konflikty s Ruskem, mezi které patří zmíněný spor o pomník maršála Koněva či přejmenování náměstí u ruské ambasády v Praze, ještě prohloubily už tak napjaté vztahy s Ruskem. (Matulík, 2020, [online])

Vyhošťování diplomatů tímto případem ovšem neskončilo. Na jaře roku 2021 začala v důsledku prohlášení českých vládních představitelů o tom, že známe jména potenciálních viníků, kteří podle dostupných informací měli zapříčinit na podzim roku 2014 výbuch muničních skladů ve Vrběticích na Zlínsku, tzv. „diplomatická vybíjená“. (Chaloupská, 2021, [online])

1.7.3 Případ Vrbětice

Rok 2014 byl z pohledu geopolitické situace zlomovým především z důvodu anexe Krymského poloostrova Ruskou federací. Pro Českou republiku byl zásadní a bezprecedentní tento rok také kvůli výbuchům dvou muničních skladů ve Vlachovicích-Vrběticích na Zlínsku. První z nich, sklad číslo 16., explodoval 16. října roku 2014 a zemřeli

při něm dva lidé – Vratislav Havránek a Luděk Petřík, zaměstnanci ostravské firmy Imex Group, která si oba tyto sklady pronajímala od státního podniku Vojenský technický ústav. (Gruber, 2021, [online]; Tvrdoň, Vodrážka, 2021, [online]; Golis, Pálková, 2014, [online], Chaloupská, Štorkán, 2021, [online])

Na místo byly tehdy vyslány jednotky Integrovaného záchranného systému (IZS), které podle prvotního hlášení vyjízděly ke standardnímu požáru bez informací o mimořádném nebezpečí. Až později zjistily, že se jednalo o požár muničního skladu, který následně explodoval. (Veselý, Vorlová, 2021, [online]; Wirnitzer, 2021, [online]) Mezi muničním materiálem, který tehdy explodoval, měly být podle interních dokladů, s nimiž tehdy pracovalo ministerstvo obrany, desítky leteckých bomb, tisíce granátů a samopalů a téměř čtyři miliony nábojů (Golis, Pálková, 2014, [online]). Bezprostředně po výbuchu proto byli evakuováni obyvatelé z přilehlých obcí Lipová a Vlachovice a složky IZS zahájily ohledací práce.

V následujících týdnech se z trosek zničeného muničního skladu ve Vrběticích ozývaly další neřízené detonace, které 3. prosince vyescalovaly výbuchem v pořadí druhého, více než jeden kilometr vzdáleného skladu s municí č. 12. Výbuchy bylo celkově zasaženo 1319 hektarů půdy, z toho zhruba 341 hektarů přímo v muničním areálu. Obyvatelé přilehlých obcí byli kvůli neřízeným detonacím opakovaně evakuováni. (Baumannová, 2021, [online]). V průběhu následujících šesti let do podzimu roku 2020 probíhalo čištění zasažené oblasti, včetně odvozu zbylé nevybuchlé munice. Svou unikátností si tento zásah v muničním areálu ve Vrběticích získal označení nejdelší a svým rozsahem největší zásah jednotek IZS v novodobé historii České republiky. (Veselý, Vorlová, 2021, [online], Wirnitzer, 2021, [online])

Policie exploze nejdříve vyšetřovala jako úmyslné obecné ohrožení. (Špičková, 2019, [online]) V dubnu roku 2021, přesněji 17. 4. 2021, oznámily na mimořádné tiskové konferenci tehdejší premiér Andrej Babiš a vicepremiér Jan Hamáček nové poznatky ve vyšetřování případu Vrbětice.

Babiš zde prohlásil: „*Na základě jednoznačných důkazů, získaných vyšetřováním našich bezpečnostních složek, musím konstatovat, že existuje důvodné podezření o zapojení důstojníků ruské vojenské zpravodajské služby GRU, jednotky 29155, do výbuchu muničních skladů v areálu Vrbětice v roce 2014 (...) Česká republika je svrchovaný stát a musí na tato bezprecedentní zjištění odpovídajícím způsobem reagovat.*“ (Baumannová, 2021, [online])

Jakým způsobem se měli ruští agenti vojenské zpravodajské jednotky 29155 do akce zapojit na konferenci blíže Hamáček ani Babiš blíže nespecifikovali. Požádali ale o podporu

svých spojenců ve strukturách EU a NATO, kteří vyjadřovali solidaritu i v obdobném případě zapojení ruských agentů v případě pokusu o otravu bývalého ruského tajného agenta Sergeje Skripala v Salisbury v roce 2018. (Baumannová, 2021, [online]) V návaznosti na tato zásadní zjištění vyhostila Česká republika 18 pracovníků ruské ambasády, kteří byli identifikováni jako členové ruských tajných služeb. Ruská strana obratem vyhostila 20 českých diplomatů, včetně zástupce českého velvyslance Luboše Veselého, což narušilo reciprocitu, která bývá v diplomatických vztazích zvyklým standardem. (Perlínová, 2021, [online]) Na situaci reagovali svými výroky zahraniční státní představitelé spojeneckých států EU a NATO i čeští politici. Například předseda Senátu Miloš Vystrčil označil útoky ve Vrběticích a tedy počínání ruských tajných služeb za závažný projev agrese a nepřátelství a akt státního terorismu. (Baumannová, Dolejší, 2021, [online])

2 METODOLOGIE VÝZKUMU

Cílem této bakalářské práce je pomocí vybraných kvalitativních metod deskripce a komparace popsat a na základě zvolených kritérií porovnat mediální zpracování kauzy Vrbětice ve vybraných podcastových pořadech Vinohradská 12 a Studio N. Uvedené podcastové pořady byly pro tento výzkum vybrány z důvodu, že každý z nich zastupuje jinou kategorii podcastů (Vinohradská 12 – veřejnoprávní podcast, Studio N – autorský podcast) a zároveň je pojí podobné charakteristiky. Oba pořady se zaměřují především na oblast zpravodajství, při svém vzniku se inspirovaly zahraničním formátem podcastu The Daily (New York Times) a patří mezi nejpopulárnější české zpravodajské podcasty. Jako vzorek byly záměrně vybrány epizody v jednotném časovém období 4 týdnů od uveřejnění kauzy Vrbětice v českých médiích, tedy od 19. 4. 2021 do 14. 5. 2021. Důvodem je skutečnost, že díly obou podcastových pořadů vycházejí pouze jednou denně v pracovní dny a kauza Vrbětice nebyla hlavním tématem jejich dílů každý den.

Deskriptivní metoda poslouží k popisu obecných specifik a kritérií jednotlivých pořadů a kauzy Vrbětice. Jak uvádí Sedláková (2014, s. 75), deskriptivní výzkum se také nazývá výzkum popisný. Zkoumaný jev se pomocí deskripce charakterizuje, jsou zkoumány jeho proměny, jak probíhá, a s čím souvisí. Jon R. Bond navíc dodává, že popis nějakého jevu je kritickým prvním krokem výzkumu. Je totiž důležité znát základní prvky zkoumaného jevu, než budeme moci najít odpovědi na to, jak a proč něco dopadlo. (2007, s. 899)

Druhou kvalitativní výzkumnou metodou je komparace, u které, jak uvádí Šanderová (2005, s. 73), je nutné věnovat mimořádnou pozornost výběru kritérií. V našem výzkumu metoda poslouží k porovnání jednotlivých podcastových epizod zaměřených na kauzu Vrbětice z hlediska:

- 1) stopáže: kolik prostoru bylo v jednotlivých podcastových pořadech kauze věnováno;
- 2) tematického zaměření obsahu: na který aspekt kauzy Vrbětice se v epizodách tvůrci nejvíce zaměřovali (např. na politickou rovinu, oblast bezpečnosti, na výroky v reakcích státních představitelů aj.), a zda se zaměřili na některý aspekt, který druhý podcastový pořad vynechal/opomenul;

Uvedená tři kritéria budou ještě doplněna o kritérium třetí: 3) typy zpravodajských podcastů, pomocí kterého zjistíme, jakým typem podcastu je pořad

Vinohradská 12 a jakým Studio N. Jak zmiňuje ve své publikaci Sedláková (2014, s. 389), komparací zpravidla zkoumáme vlastnosti jevů a následným výstupem pak může být jejich typologie, kterou vytvoříme na základě zjištěných shod a rozdílů. Široký (2011, s. 32–33) ještě doplňuje, že komparace (srovnávání) je jednou z nejpoužívanějších metod výzkumu vědecké práce a kritéria srovnávání lze ohraničit třemi způsoby – věcně, prostorově nebo časově.

Obě představené metody náleží do kvalitativního výzkumu, který lze charakterizovat jako nenumerické šetření, které se zakládá na skutečné interpretaci sociální reality. Jeho hlavním cílem je odkrýt význam předkládaných informací. (Disman, 1993, s. 285) Dále významný metodolog Creswell (1998, s. 12) in Hendl (2005, str. 50) definoval tento typ výzkumu jako „(...) proces hledání porozumění založen na různých metodologických tradicích zkoumání daného sociálního nebo lidského problému. Výzkumník vytváří komplexní, holistický obraz, analyzuje různé typy textů, informuje o názorech účastníků výzkumu a provádí zkoumání v přirozených podmínkách“.

3 PRAKTICKÁ ČÁST

V této části práce nejdříve pomocí metody deskripce charakterizujeme vybrané podcastové pořady Vinohradskou 12 a Studio N. Dále se pokusíme zjistit, do jaké podkategorie zpravodajských podcastů můžeme podcasty Vinohradská 12 a Studio N na základě jejich charakteristik zařadit, a zda v případě některého z podcastů můžeme hovořit o žánrové čistotě či nikoliv. Tohle rozdělení nám může ještě přesněji definovat a pochopit tvorbu vybraných podcastových pořadů, které jsou předmětem naší analýzy. Následně budou na základně zvolených kritérií – stopáže a tematického zaměření obsahu – komparovány vybrané epizody podcastových pořadů Vinohradská 12 a Studio N zaměřené na kauzu Vrbětice. Za období 19. 4. –14. 5. 2021 vydala ke zmiňované kauze Vinohradská 12 celkem sedm epizod a Studio N celkem šest epizod. Na závěr uvedeme ještě shrnutí poznatků této analytické části.

3.1 Deskripce podcastových pořadů

3.1.1 Vinohradská 12

Český rozhlas, který je historicky prvním tvůrcem podcastů na českém území, je současně také první v produkci českých zpravodajských podcastů. Pořad Vinohradská 12 spustil 8. dubna 2019 Český rozhlas jako první původní zpravodajský podcast v tuzemsku. Tímto novým zpravodajským formátem rozhlas reagoval na měnící se návyky posluchačů, kteří již byli zvyklí vyhledávat audio obsah na mobilních zařízeních a poslouchat ho, kdy sami chtěli. Nové epizody vychází každý všední den v šestou hodinu ranní a jsou dostupné na zpravodajském webu iRozhlas.cz, ve všech podcastových čtečkách i prostřednictvím streamingové služby Spotify. (Aust, 2019, [online]) Zároveň si posluchači mohou poslechnout novou epizodu v rámci ranního vysílání stanice Český rozhlas Plus v půl deváté.

Každá epizoda se věnuje některému aktuálnímu tématu domácího nebo světového dění, které je zasazeno do širšího rámce. Pořadem do března letošního roku provázela moderátorka Lenka Kabrhelová, která vždy s hostem či hosty, kteří byli do jednotlivých dílů vybráni díky své odbornosti na právě diskutované téma, rozebírala důležité otázky. Jednotlivé rozhovory byly vždy doplňovány o audio výpovědi osob nebo novinářů k danému

tématu. To vše v rámci jedné epizody o délce 20–35 minut. (iRozhlas, nedatováno b, [online])

Na podcastu spolupracoval tým složený z editorů, řešeršistů a sound designérů⁷ pod vedením moderátorky Lenky Kabrhelové, která díky svým zahraničním zkušenostem coby zpravodajka Českého rozhlasu v USA a v Rusku disponuje bohatou cizojazyčnou slovní zásobou. Tu využila v několika anglicky či rusky namluvených epizodách, ve kterých měla zahraniční hosty. Tyto díly byly ovšem pro výsledný poslech duplikovány i do české verze (např. epizody „Nekonečná válka terorismu“ – v anglickém originále: „Endless war of terror“ nebo „S běloruským režisérem o zoufalství i dřímající naději“) pro tuzemské posluchače. O novinářských kvalitách tohoto podcastu a i samotné moderátorky svědčí opakované ocenění v soutěži Podcast roku – vítězství v kategorii Veřejnoprávní podcast a Cena odborné poroty (iRozhlas.cz, 2020, [online]) – a udělení Ceny Karla Havlíčka Borovského za vynikající novinářskou a publicistickou práci za rok 2020 Lence Kabrhelové. (iRozhlas, nedatováno a, [online]; Český rozhlas Plus, 2021, [online])

Oproti jiným podcastům tým Vinohradské 12 disponuje vlastním audio archivem Českého rozhlasu, jehož zvuky při vytváření jednotlivých epizod využívá jako doplněk mluveného slova. Jak sám uvedl ve speciální epizodě Vinohradské 12 někdejší sound designér Martin Hůla, „sound design je důležitou složkou jejich vyprávění“. Práci se zvukem ale pojmají zodpovědně a dbají na to, aby zvolenou hudbou a zvuky nenarušili nebo jinak neposunuli samotný obsah sdělení. Hudba v tomto případě pomáhá nastavit tón vyprávění, který může být dramatický, odlehčený, dokonce prostřednictvím hudby mohou zdůraznit pasáže, které jsou z jejich pohledu pro posluchače důležité. (Můj rozhlas, 2021, [online])

3.1.2 Studio N

Autorský zpravodajský podcast Studio N vydávaný serverem Deník N uveřejnil první epizodu 2. září roku 2019. S nápadem vytvořit vlastní zpravodajský podcast Deníku N přišel ředitel časopisu Jan Simkanič, který oslovil s nabídkou jeho moderace a produkce

---

⁷ Definice zvukového designu je problematická. Zvukový design vytvářený pro podcasty lze připodobnit práci filmových sound designérů. Sound designéři působí jako tzv. prostředníci mezi kreativními vypravěčskými záměry a technickými řešeními. Pomocí zvuků se pokoušejí realizovat širší cíle samotného vyprávění. Události lze zvukově ilustrovat krok za krokem ve stylu podobném infografice, data lze přesně znázornit zvukově podobně jako různé grafy a klíčovým postavám nebo konceptům lze přiřadit opakující se zvukové téma, které je podobné barevnému kódování. (Jeremy S. Bloom Sound Design, 2016, [online])

někdejšího moderátora stanice Radia Wave (Čro) Filipa Titlbacha. Podobně jako podcast Vinohradská 12 se i ve Studiu N zaměřují na výběr nedůležitějšího zpravodajského obsahu, kterému se věnují v epizodách vydávaných každý všední den. Jejich cílem je vysvětlit aktuální témata v souvislostech a do hloubky prostřednictvím rozhovoru mezi moderátorem pořadu Filipem Titlbachem a některým z jeho kolegů z české či zahraniční redakce Deníku N nebo jiným mimo redakčním znalcem. Hosté jsou stejně jako tomu je u podcastu Vinohradská 12 pečlivě vybíráni z hlediska své odbornosti v dané oblasti. (Jetmar, 2019, [online]; Deník N, nedatováno, [online]) Podobně jako ve Vinohradské 12 i ve Studiu N jsou rozhovory doplňovány o audio výpovědi pro téma klíčových osob nebo příspěvky novinářů.

Důležité je zmínit, že z původně zpravodajského podcastu se postupně Studio N překlenuje do zpravodajsko-publicistické roviny, neboť používaný jazyk moderátora a některých hostů pořadu není vždy zcela formální a neutrální.⁸ Stopáž jednotlivých dílů se pohybuje nejčastěji v rozmezí 25–40 minut, výjimečně mají některé speciální epizody stopáž delší (např. speciál „Válečná žurnalistika“ – stopáž 95 minut – nebo některý z předvolebních speciálů z léta minulého roku s lídry kandidujících politických stran – přibližná stopáž jednu hodinu). (Spotify, nedatováno, [online])

Hlavním hlasem podcastu je moderátor Filip Titlbach a od jara letošního roku i spoluautor podcastu Vít Svoboda, redaktor domácího zpravodajství. Deník N nedisponuje vlastním videoarchivem ani speciálním týmem, který by se věnoval pouze tvorbě podcastu. Naopak většinu produkčních rolí zastávají sami moderátoři, kteří si na základě redakčních porad nejprve volí téma dané epizody, následně osloví hosta na rozhovor a v závěru se starají i o střih zvukové stopy a její uveřejnění. Vedle podrobné analýzy daného tématu s hostem je každá epizoda v závěrečných dvou minutách doplněna o „krátký přehled zpráv, které by posluchači neměli daný den minout“ a „jízlivou poznámku“ (v případě moderace Titlbachem) nebo „zajímavost“ (v dílech moderovaných Svobodou) k aktuálnímu dění, výroku politického činitele nebo jinému společenskému jevu. (Deník N, nedatováno, [online]) V závěru bývá věnován i prostor pro krátkou reklamu nebo uvedení partnera podcastu. (Spotify, nedatováno, [online])

---

⁸ Viz. „jízlivá poznámka“ v závěru každé epizody. Nutno dodat, že jazyková příznakovost tohoto podcastu by neměla mít vliv na samotný obsah sdělení. Stále se autoři pokoušejí pouze zprostředkovat posluchačům informace o aktuálním dění.

3.2 Denní zpravodajské podcasty

Z hlediska členění lze denní zpravodajské podcasty rozdělit do čtyř podkategorií, mezi které patří: *Mikrobulletiny*, *Přehledy zpráv*, *Hlubkové analýzy* a *Rozšířený chat*. Abychom mohli komparované podcastové pořady Vinohradskou 12 a Studio N do jedné z těchto podkategorií zařadit, každou z podkategorií nejdříve krátce charakterizujeme a následně budeme zjišťovat, které charakteristiky zvolené podcastové pořady splňují nebo kterým se nejvíce přibližují. Tvůrci obou podcastových pořadů se netají tím, že stejně jako spousta dalších podcasterů se při tvorbě Vinohradské 12 a Studia N inspirovali podcastem *The Daily* (New York Times). Už ale nevedli, v jakém smyslu. Není proto jisté, zda se inspirovali jeho celkovým formátem a patří tedy oba jednoznačně do podkategorie *Hlubkové analýzy* nebo vykazují i prvky jiného typu denních zpravodajských podcastů a představují tak tzv. „hybrid“.

Formáty typu *Mikrobulletin* jsou charakteristické svou výrazně kratší délkou v průměru 3 minut. Jejich cílem je předat posluchači ucelený rychlý přehled nejdůležitějších zpráv daného dne. U většiny podcastů tohoto formátu probíhají v průběhu dne opakovaně aktualizace (například jednou za hodinu). *Přehledy zpráv* jsou už delším formátem o délce v průměru 10 minut a mají za cíl stručně informovat lidi v konkrétních okamžicích dne krátkou zpravodajskou aktualizací. Obvykle zahrnují řadu příběhů. *Hlubkové analýzy* s délkou 20 minut nebo více se zaměřují na jeden, dva nebo tři „předměty“, které zkoumají detailně do hloubky. Při produkci intenzivně využívají možností zvukového designu a narativní vyprávěcí techniky, které posluchačům umožňují lépe pochopit daný jev nebo okolnosti dění, které je předmětem epizody. Vydávají zpravidla epizody jednou denně, a to v ranních/dopoledních nebo naopak odpoledních/večerních hodinách. Posledním typem je *Rozšířený chat*, který se od ostatních liší svým flexibilním formátem s jedním nebo více tématy a neformálním stylem.

Pokud se zaměříme na stopáž jednotlivých podcastových pořadů, Vinohradská 12 má délku jedné epizody v rozmezí 20–35 minut. Stejně tak podcast Studio N má stopáž spíše delšího rozsahu, nejčastěji v rozmezí 25–40 minut. Porovnáme-li stopáž těchto dvou pořadů se stopáží, která je charakteristická pro jednotlivé typy denních zpravodajských podcastů, vyplyne nám, že svou délkou se oba pořady nejvíce přibližují *Hlubkové analýze*, která odpovídá těmto delším podcastovým formátům.

Z hlediska obsahu je náplní pořadu Vinohradská 12 zpravidla jedno téma rozebrané s hostem více do hloubky. Epizody Studia N jsou také tvořeny jedním hlavním tématem,

keré je probíráno podrobně s hostem, ale navíc je každá epizoda v posledních dvou minutách ještě doplněna o reklamní spot, stručný přehled denních zpráv a jízlivou poznámku/zajímavost. Z těchto charakteristik lze tedy usoudit, že Vinohradská 12 obsahově jednoznačně odpovídá Hloubkové analýze, která se zaměřuje na jedno, dvě nebo tři témata více do hloubky. Hlavní tematická linka Studia N, která se věnuje detailně jednomu tématu, vykazuje taktéž charakteristiky typické pro Hloubkové analýzy. Přehledný souhrn denních zpráv v rozmezí 1–5 minut (v průměru tři minut), který se v podcastu Studio N objevuje v závěru každé epizody, ovšem charakterizuje spíše podkategorii Mikrobuletin. Obsahově tedy podcast Studio N odpovídá průniku charakteristik Hloubkové analýzy a Mikrobuletinu a lze jej tedy z tohoto hlediska označit za hybrida mezi těmito dvěma podkategoriemi.

Ačkoliv oba zkoumané pořady vydávají epizody pouze od pondělí do pátku (tedy ve všední dny), nejvíce se blíží skupině podcastů s denní periodicitou. Vinohradská 12 vydává epizody jednou denně vždy v šestou hodinu ranní. Stejně tak Studio N, které ale uveřejňuje epizody až v odpoledních/večerních hodinách. Charakteristika vydávání epizod jednou denně v ranních/dopoledních nebo naopak odpoledních/večerních hodinách je typická pro formát Hloubkové analýzy, z čehož vyplývá, že svou periodicitou jsou oba podcastové pořady nejbližší právě tomuto formátu. Pro oba pořady je také příznačný doprovodný sound design, na který klade obzvláště tým Vinohradské 12 velký důraz, a je typický taktéž pro podkategorii Hloubkové analýzy.

Co se týče samotného způsobu vyprávění/zpracování daných jevů v epizodách, řečníci (moderátoři i hosté) v obou podcastových pořadech usilují o poutavé vysvětlení jevů či okolního dění v maximálně odborné a pokud možno i zdroji podložené míře. Styl, ve kterém se rozhovory nesou v případě epizod vydávaných Vinohradskou 12, je už dán samotnou koncepcí pořadu, který byl vytvořen pro veřejnoprávní médium, a tedy vyžaduje vysokou míru odbornosti a formálnosti. Naopak Studio N je vytvářeno z produkce soukromého média a může si tedy dovolit vedle odbornosti místy lehce uvolněnější styl než například Vinohradská 12. Popsané charakteristiky jsou nejvíce podobné narativnímu způsobu vyprávění, což odkazuje opět na podkategorii Hloubkové analýzy.

Z výše uvedeného rozboru podcastových pořadů Vinohradská 12 a Studio N je patrné, že zatímco Vinohradská 12 ve všech zmíněných charakteristikách odpovídá jednoznačně formátu Hloubkové analýzy, u Studia N není žánrová čistota tolik zřejmá. Ačkoliv většina charakteristik (stopáž, periodicitu, forma vyprávění, sound design) jednoznačně ukazuje na formát Hloubkové analýzy, obsahově odpovídá podcast Studio N spíše kombinaci Hloubkové analýzy a Mikrobuletinu. Z tohoto důvodů lze proto podcast Studio N obecně

charakterizovat spíše jako tzv. hybridní formát na pomezí Hloubkové analýzy a Mikrobuletinu.

3.3 Komparace

3.3.1 Stopáž

Prvním hlediskem naší komparace je kritérium stopáže. Za stopáž lze obecně označit časový úsek, po který daný audio nebo video příspěvek probíhá. Pro účely naší komparace bude tato definice stopáže upravena, respektive zkrácena, a to na délku audio nahrávky od úplného počátku, kdy si audio nahrávku spustíme, po poslední slovo hostů, kdy se loučí s moderátorem pořadu. Stopáž jsme si vymezili tímto způsobem, neboť koncepce porovnávaných podcastových pořadů není stejnorodá. Zatímco epizody Vinohradské 12 zakončuje odhlášení se moderátorky za doprovodu hudby ihned po rozloučení s hostem pořadu, ve Studiu N ještě po rozloučení s hostem následuje reklamní pauza, krátký přehled zpráv a jízlivá poznámka (nebo zajímavost). Stopáž jednotlivých epizod jsme převzali z aplikace Spotify, kde jsou oba podcastové pořady volně dostupné, a změřené délky epizod jsme si pro lepší přehlednost zaznamenali do Tabulky 1 uvedené dále.

Tab. 1: Srovnání stopáže vybraných epizod zaměřených na kauzu Vrbětice v podcastech Vinohradská 12 a Studio N

Vinohradská 12	Studio N
36 min (19. 4. 2021)	48 min 40 s (19. 4. 2021)
30 min 54 s (21. 4. 2021)	41 min 56 s (21. 4. 2021)
31 min 53 s (22. 4. 2021)	1 h 3 min 10 s (22. 4. 2021)
24 min 35 s (30. 4. 2021)	35 min 18 s (26. 4. 2021)
26 min 42 s (3. 5. 2021)	42 min 48 s (5. 5. 2021)
22 min 1 s (5. 5. 2021)	24 min 1 s (11. 5. 2021)
18 min 58 s (7. 5. 2021)	
Celkem 3 h 11 min 3 s poslechu	Celkem 4 h 15 min 53 s poslechu

Zdroj: autor

Na základě údajů uvedených v Tabulce 1 lze konstatovat, že ačkoliv v počtu vydaných epizod ke kauze Vrbětice za zkoumané období převyšuje o jednu epizodu Vinohradská 12 nad počtem vydaných dílů Studia N, z hlediska celkové stopáže bylo věnováno kauze až o jednu hodinu více času v epizodách Studia N. Z uvedených údajů dále vyplývá, že stopáž Vinohradské 12 zůstala i v případě této bezprecedentní kauzy, s výjimkou první

uverejňené epizody ke kauze Vrbětice, přibližně konzistentní, a to s ohledem na obecně stanovenou stopáž všech dílů, která činí v průměru 20–35 minut. Naopak Studio N reagovalo na tuto událost zcela odlišně a věnovalo této kauze spíše delší časový úsek, než bývá průměrná stopáž (25–40 min) jimi vydávaných epizod. Stopáž jednoho z dílů věnovaných této kauze byla v případě Studia N dokonce téměř dvojnásobná než průměrná délka jejich obvyklých epizod.

Dále z tabulky vyplývá, že nejvíce prostoru bylo věnováno kauze Vrbětice v případě epizod z produkce Vinohradské 12 v prvním a třetím týdnu zkoumaného období, kdy byly uveřejněny v každém z těchto týdnů celkem tři epizody. Souhrnná stopáž dílů uveřejněných v prvním zkoumaném týdnu činila v součtu 1 hodinu 38 min a 47 sekund. Ve třetím týdnu byl součet celkových stopáží všech tří dílů výrazně kratší než v týdnu prvním a činil v součtu 1 hodinu 7 minut a 41 sekund. Lze se domnívat, že důvodem vyšší četnosti dílů právě v těchto týdnech mohla být skutečnost, že v prvním týdnu reagovali pohotově tvůrci na mimořádnou konferenci vlády, která přinesla nová zjištění ke kauze Vrbětice. Ve třetím týdnu zkoumaného období mohl být důvodem větší četnosti epizod článek uveřejněný Seznam zprávami, ke kterému se v epizodě hosté vyjadřovali.

Studio N vydalo nejvíce epizod také během prvního týdne, kdy uveřejnilo celkem tři epizody. Jejich stopáž činila 2 hodiny 33 minut a 46 sekund, což je, v porovnání se stopáží dílů Vinohradské 12 vydaných v prvním týdnu, téměř o jednu hodinu více. Postupně však četnost epizod, a tedy i souhrnná týdenní stopáž dílů věnovaná kauze Vrbětice v podcastu Studio N, spíše klesala. Souhrnně lze tedy říci, že Studio N věnovalo kauze Vrbětice více času k poslechu než Vinohradská 12, která ale pro změnu produkovala epizody kontinuálněji než Studio N a informovala tak posluchače pravidelněji.

3.3.2 Tematické zaměření obsahu

Podobně jako se v průběhu času měnila stopáž jednotlivých epizod, vyvíjelo se i jejich obsahové zaměření na rozličné aspekty případu Vrbětice. Oba zkoumané podcastové pořady se v prvních epizodách, které zveřejnily již v *pondělí 19. 4. 2021*, zaměřovaly na souhrn poznatků z tiskové konference vlády konané o dva dny dříve. Během ní zopakovali vládní představitelé již dříve známé informace týkající se kauzy Vrbětice a doplnili je o nová zjištění z posledních měsíců. Kromě této hlavní linky, která obě zkoumané epizody ze dne 19. 4. 2021 spojuje, se ovšem v mnohých detailech, na něž se moderátoři spolu s hosty zaměřili, také lišily.

Vinohradská 12 se v první epizodě věnovala této bezprecedentní situaci, která nastala bezprostředně po mediálním uveřejnění nových zjištění ke kauze Vrbětice, z pohledu Česka a zahraničí, konkrétně USA odkud pochází jeden z hostů. Vedle souhrnu informací o tom, co se při výbuchu v muničním skladu ve Vrbeticích tehdy stalo a jaké osoby údajně byly do akce zapojeny, se zaměřila také na možný vliv nových zjištění na přeformulování české politiky vůči Rusku. V epizodě jeden z hostů upozorňoval například na dopady kauzy pro Rusko, které v důsledku nových zjištění vláda plánovala vyřadit z tendru na dostavbu jaderné elektrárny Dukovany, kde bylo jedním z favoritů.

Na dopady pro Rusko upozorňovali ve větší míře také hosté v epizodě Studia N. Podle novinářky Petry Procházkové, která byla jedním z hostů epizody, byla zpráva o plánovaném vyřazení korporace Rosatom z výběrového řízení na dostavbu jaderné elektrárny Dukovany pro Rusy důležitější než nové okolnosti kauzy Vrbětice. Důvody, proč pro ně vyřazení z tendru na dostavbu jaderné elektrárny představovalo problém, mohly být podle jejích slov dvojí. Zaprvé se mělo jednat o strategický projekt, který měl mít pro Rusko přímý ekonomický význam, a zadruhé jím chtělo docílit závislosti České republiky na Rusku v této strategické oblasti – jaderné energii.

Oba pořady se v první epizodě věnovaly také fungování a cílům vojenské zpravodajské služby GRU jednotky 29155 (mezi které patří: subverze, tedy podvratné akce, šíření dezinformací, maření dodávek zbraní aj.) a disproportionálnímu vyhošťování diplomatů ze strany Ruska (20 českých diplomatů) v porovnání s vyhošťováním diplomatů z České republiky (18 ruských diplomatů), které odkazovalo dle mluvčích v obou pořadech na asymetrii česko-ruských vztahů (byť jakoukoli podřízenost čeští státní představitelé dlouhodobě odmítají). V návaznosti na vyhošťování diplomatů vyzdvihla ve Studiu N hostka také důležitost recipročních vztahů zejména pro Rusy, neboť podle ní mají větší zájem na tom, aby prostřednictvím České republiky, jejíž ambasáda jim poskytuje schengenská víza, cestovali po Evropě.

Dále se oba pořady zabývaly také antipatiemi českého prezidenta Miloše Zemana k práci tuzemské Bezpečnostní informační služby (BIS) a jejímu tehdejšímu řediteli Michalu Koudelkovi, a neobjasněným odkládáním vyjádření prezidenta republiky k novým zjištěním v kauze Vrbětice. Vinohradská 12 navíc v souvislosti s tím diskutovala dřívější jednání prezidenta Miloše Zemana, který si ke konci roku 2020 vyžádal od BIS jména ruských agentů a přehled tzv. živých (infiltračních a vlivových) operací ruských tajných služeb, které ohrožovaly zájmy Česka. Dále se zaměřila na možné důvody uveřejnění kauzy v daný moment. Obecně v rovině české politiky byla v epizodě Studia N upřena výrazně

větší pozornost na výroky českých vládních, ale i dalších politicky aktivních představitelů než v epizodě Vinohradská 12.

Hosté v rozhovorech s moderátorkou Lenkou Kabrhelovou (Vinohradská 12) se na rozdíl od Studia N věnovali možnému propojení výbuchu muničních skladů ve Vrbětících s osobou bulharského obchodníka se zbraněmi Emiliana Gebreva, který podle zjištění byl zřejmě cílem této akce. Důvodem podle druhého z hostů, investigativního novináře Michaela Schwirtze, měly být zbraně, které měl obchodník uložené v tuzemských muničních skladech. V roce 2015 byl Gebrev opakovaně obětí pokusu otravy látkou vykazující znaky nervově-paralytické látky, podobně jako později bývalý agent Sergej Skripal v případě Salisbury. Ačkoliv nikdy nebylo potvrzeno, zda se jednalo o totožnou látku, do jeho otravy byli taktéž zapojeni členové ruské vojenské zpravodajské služby GRU jednotky 29155, která se měla podle zjištění podílet i na výbuchu muničních skladů ve Vrbětících. Pokusy o jeho otravu mohly podle zjištění Schwirtze zapříčinit také obchodní dodávky zbraní, které Gebrev poskytoval Ukrajině v prvních letech války s Ruskem poté, co anektovalo Krym. Tuto možnost připustila i první z hostů epizody, reportérka Radiožurnálu Markéta Chaloupská, s odkazem na vysoce postavené zdroje redakce.

Na konci epizody se moderátorka Lenka Kabrhelová soustředí na otázku, zda události, které se odehrávají na pozadí zintenzivňujícího se konfliktu, mohou představovat počátek zásadní diplomatické konfrontace mezi Západem a Ruskem a zda koordinovaná odpověď Západu v rámci zveřejňování informací o aktivitách a operacích ruských tajných služeb na domácím území je úspěšná. Podle tvrzení Schwirtze by aktivity Ruské federace na území Ukrajiny neměly být předzvěstí invaze, ale pouhou operací tzv. „na efekt“, a ačkoliv není možné určit úspěšnost koordinovaného postupu západních zemí, je jisté, že Ruským zpravodajským službám dlouhodobě způsobují potíže.

Ve druhých epizodách, které oba podcastové pořady Vinohradská 12 i Studio N vydaly souběžně ve *středu 21. 4. 2021*, se už jejich obsahy lišily podstatně více. Zatímco Vinohradská 12 se soustředila zejména na dopady kauzy Vrbětice v diplomatické rovině, dřívější „diplomatické přestřelky“ a asymetrii česko-ruských vztahů, která byla z reakce Ruska zřejmá, Studio N se věnovalo více historickému kontextu česko-ruských vztahů a propagandistickým praktikám Ruska (resp. Kremlu) prostřednictvím ruských médií, sociálních sítí, trollích farem a tak podobně. Oba podcasty se zaměřily také na výroky vysoce postavených ruských státních představitelů a reportáže ve státem ovládaných

médiích, v nichž byla zjištění české tajné služby ke kauze Vrbětice upravena v jejich vlastní prospěch.

Host Vinohradské 12, bývalý diplomat Evropské unie na Ukrajině David Stulík, uvedl, že jako jeden z důležitých kroků považoval to, aby Česko usilovalo o podporu spojenců v rámci uskupení EU a NATO, kteří by měli vyjádřit členovi těchto aliancí přiměřenou podporu. Hosté Studia N se také zmiňovali o roli NATO a EU v reakci na ruské kroky, ale pouze okrajově. Více do hloubky se ale věnovali milníkům česko-ruské historie, především té novodobější od 90. let 20. století, a jejich možným dopadům na situaci, v níž se nyní nacházíme. Zmíněno bylo například založení *trollí farmy* v Petrohradu, kterou Rusko již v době anexe Krymu začalo používat pro šíření dezinformací a mohla by mít spojitost i s kauzou Vrbětice, a vzniku *Česko-ruského diskusního fóra* (2018), které vytvořili prezident Miloš Zeman s ruským prezidentem Vladimírem Putinem za účelem apolitických dialogů.

V pořadí třetí epizodu vydaly oba podcastové pořady opět shodně, a to ve *čtvrtek 22. 4. 2021*. Moderátorka Vinohradské 12 se společně s hostem vrátili k informacím, které byly zmíněny již v první epizodě, a přidali k nim nová zjištění mezinárodní investigativní skupiny Bellingcat, na kterých spolupracovala s investigativními novináři časopisu Respekt, ruskými novináři z časopisu Insider a německého časopisu Spiegel. Jak bylo zmíněno v první epizodě, za výbuchem mělo stát dle dostupných informací 6 agentů ruské vojenské jednotky 29155. Podle zjištění Bellingcatu byla operace agentů jednotky GRU v muničních skladech ve Vrběticích pro Rusko velmi významná, neboť se jí zúčastnil i samotný velitel této jednotky, Andrej Averjanov, který má přímé vazby na vedení ruské vojenské rozvědky a vládnoucí administrativu prezidenta Vladimíra Putina. Podařilo se jim také zjistit, že dva hlavní podezřelí ruští agenti Alexandr Miškin a Anatolij Čepiga pobývali před výbuchem v jednom z ostravských hotelů, jehož součástí je i střelnice.

V epizodě host dále zmiňuje, jakým způsobem bylo možné shromažďovat informace k případu ve Vrběticích a jak policejnímu vyšetřování pomohlo uveřejnění fotografií podezřelých osob v případě Salisbury. V neposlední řadě bylo diskutováno téma předimenzované ruské ambasády v Praze, kde pobývají ruští agenti, kteří v České republice dlouhodobě žijí a působí pod krytím diplomatů. Významný posun v kauze představovalo vyvrácení tvrzení, že bulharský obchodník Emilián Gebrev měl v muničním skladu ve Vrběticích uloženou zásilku, která byla důvodem, proč byl obchodník s výbuchy spojován.

Studio N se ve své třetí epizodě věnovalo naprosto odlišnému aspektu kauzy Vrbětice než doposud a současně i jiným aspektům než podcast Vinohradská 12. Konkrétně problému demokracie a potenciálním hrozbám, které představují autoritářské či populistické státy Východu. Tato epizoda přinesla posluchačům podnět k zamyšlení, aby přehodnotili svůj hluboce zakořeněný euroskepticismus a byli více aktivní ve strukturách EU a NATO, které jim přináší bezpečí. Host epizody Martin M. Šimečka vyzdvihoval jedinečnost partnerství se Slovákou, na které se mohou s důvěrou obracet. Dále upozornil na problém netečnosti české společnosti vůči extremistickým projevům a na skutečnost, že ohrožení, které přichází z východu, představuje skutečnou hrozbu, kterou by neměli potlačovat.

Čtvrtá epizoda Studia N ke kauze Vrbětice byla vydána v *pondělí 26. 4. 2021* a soustředila se výhradně na analýzu výroků prezidenta Miloše Zemana během jeho mimořádného projevu k výbuchům ve Vrběticích dne 25. 4. 2021 a česko-ruské diplomatické krizi. V projevu Zemana zaznělo, že „pracujeme se dvěma vyšetřujícími verzemi“. V první z nich, která rezonovala v té době médií a přednesla ji policie i vláda, bylo řečeno, že se jednalo o akci cizí (ruské) rozvědky. Podle druhé verze došlo k výbuchu v důsledku neodborné manipulace s výbušným materiálem. Jak ale poznamenal jeden z hostů epizody novinář Jan Wirnitzer s odkazem na lidovce Jana Bartoška, který byl v tehdejší době ve sněmovně členem bezpečnostního výboru a výboru pro obranu, s druhou z uvedených verzí se od roku 2015 při vyšetřování již nepracovalo.

Také Zeman v projevu řekl, že ve zprávě BIS se uvádí, že „neexistují důkazy ani svědectví, že by tito 2 agenti byli ve Vrbětickém areálu“. S touhle verzí ale už pracovala v té době naše vláda i čeští spojenci v NATO a EU. Proto lze usuzovat, že prezident Zeman vyvodil jiné závěry z dostupných materiálů k případu Vrbětice než česká vláda. I v této epizodě byly opět diskutovány také antipatie prezidenta Zemana k české bezpečnostní službě, tentokrát v souvislosti zásluh v daném případě Vrbětice. Zeman příhodně namísto práce BIS chválil práci policie.

Kromě výroků prezidenta Zemana postoupili moderátor a jeho hosté analýzu toho, co prezident naopak v projevu nezmínil. Prezident se nevyjádřil například k postupu české vlády ani k disproporčnímu vyhošťování diplomatů nebo reakci Ruska. Zmínil se o tom až v rozhovoru pro FTV Prima v pořadu Partie Terezie Tománkové, který následoval po jeho živém projevu. V podcastu zazněla i citace jisté informace, kterou pronesl pan prezident během svého projevu a která dosud nebyla veřejnosti známa. Hypotéza pravila, že podezřelý ruský agent mohl provést areálem někdo z majitelů firmy Imex Group.

Za nejvíce podstatnou část této epizody lze považovat část, kde byla analyzována a odhalena tvrzení Zemana z projevu a následného rozhovoru pro FTV Prima, kde prokazatelně nemluvil pravdu. Jako lživé výroky prezidenta odhalil host epizody Jan Wirnitzer například to, že Zeman uvedl: „Prezident republiky může, ale nemusí rozpustit sněmovnu, pakliže 120 poslanců odhlasuje její rozpuštění.“

Podle Ústavy ČR ale prezident v tomto případě rozpustí sněmovnu. Dále prezident Zeman řekl, že „po výbuchu ve Vrběticích se 6 let nic nedělo“. Wirnitzer tvrzení rozporoval, neboť v místě probíhal obrovský zásah IZS, ohledání místa pyrotechniky a Zeman tam v roce 2015 dokonce sám byl.

V pořadí čtvrtá epizoda Vinohradské 12 byla vydána až v *pátek 30. 4. 2021* a na rozdíl od Studia N se projevem prezidenta Miloše Zemana vůbec nevěnovala. Naopak se zaměřovala na posílení vlivu ruských zpravodajských služeb v Evropě. Zdůrazňován byl opět význam vojenské akce ve Vrběticích pro Rusko, protože se na ní podíleli přímo kmenoví zaměstnanci ruské vojenské rozvědky GRU. Dále se moderátorka odkazovala na zjištění investigativní skupiny Bellingcat, které bylo podrobně rozebráno již v minulé epizodě tohoto pořadu zaměřené na kauzu Vrbětice.

Následně se diskuse posunula k proměnám fungování vojenské ruské jednotky 29155, které se dříve omezovala na likvidaci konkrétních osob. Nově mezi její kompetence lze podle ruského investigativního novináře Andreje Soldatova, který byl hostem této epizody, zařadit i provádění diverzních akcí, které mají za cíl zmást protivníka. Tato změna v kompetencích byla možná, protože se k vojenské rozvědce připojili bývalí příslušníci speciálních jednotek, kteří se na tyto akce specializují. Část epizody se věnovala také neúspěšným operacím ruské vojenské služby GRU, které, byť jsou evropským státníky často označovány za nevydařené, Kreml využívá ve svůj prospěch. V závěru byl zmíněn ještě zásadní posun oproti minulosti, kdy o všem v Rusku rozhodovalo mnohem více lidí než čtyři, jak je tomu v současnosti.

Pátý díl vydal z komparovaných dvou pořadů nejdříve Český rozhlas. Pátou epizodu Vinohradské 12 publikovali tvůrci *3. 5. 2021*, tedy přesně dva týdny po vydání první epizody ke znovuotevřenému případu Vrbětice. Zaměřili se v ní na možné dopady rozšíření politického sporu s Ruskem i do sféry ekonomiky. Hostka pořadu Jana Klímová, vedoucí domácí redakce Hospodářských novin a zástupkyně šéfredaktora, v tomto díle ubezpečovala posluchače minimálním dopadem sporu pro oblast české ekonomiky. Podle ní v daný moment Česko více komodit vyváželo, než Rusko dováželo k nám, a proto by

problém z hlediska ekonomických zakázů pocítily jen firmy nebo určité skupiny, třeba dodavatelé do autopřemyslu, kteří tam mají velké zakázky.

Pátá epizoda Studia N k Vrbětické kauze, vydána ve *středu 5. 5. 2021*, bezprostředně reagovala na exkluzivní článek, který o den dříve vydal server Seznam Zprávy. Článek novinářů Janka Kroupy a Kristiny Cirokové měl odhalit skutečné plány cesty do Moskvy tehdejšího vicepremiéra Jana Hamáčka. Článek přinesl informace o schůzce, která se konala 15. dubna večer v kanceláři ministra vnitra Hamáčka, a s odkazem na několik anonymních důvěryhodných zdrojů, zde měl být prezentován skutečný plán Hamáčka na cestu do Moskvy. Ten měl být takový, že Hamáček měl do Moskvy vycestovat, aby vyměnil mezinárodní skandál související s útokem ve Vrběticích za dodávky ruské vakcíny Sputnik V a za možnost, že by se v Praze uskutečnil vrcholný politický summit Joe Bidena. Moderátor Filip Titlbach v epizodě diskutoval a kriticky rozebíral článek uveřejněný Seznam Zprávami s hosty z řad mediálních odborníků. Hovořili o tom, jak kriticky na uveřejněnou kauzu nahlížet. Také o úlohách novináře, který má v rukou tak zásadní zjištění, jak se získanými informacemi pracovat, zda odtajnit jména respondentů či chránit v tak závažných tvrzeních své důvěryhodné zdroje a zda nemohlo mít rozhodnutí novinářů zveřejnit tuto kauzu skrytý motiv.

Rozklíčování pozadí údajné kamuflážní cesty do Moskvy vicepremiéra Jana Hamáčka se věnovala ve své šesté epizodě vydané taktéž *5. 5. 2021* i podcastová epizoda Vinohradská 12. Na rozdíl od dílu Studia N se Vinohradská 12 nevěnovala novinářským úlohám, etice ani tomu, jak kauzu číst, neboť hosty jejího pořadu nebyli mediální odborníci, nýbrž sám investigativní novinář a jeden z autorů článku Janek Kroupa. Moderátorka Kabrhelová proto s hostem podrobně diskutovala o okolnostech zrušené cesty Jana Hamáčka do Moskvy a snažila se čtenářům předat obsahově ucelené zjištění včetně časové posloupnosti jednotlivých událostí. Shodně se Studiem N však zazněla otázka na pana Kroupu, zda by nebylo příhodnější odtajnit jména respondentů, která byli novináři povinni chránit.

Janek Kroupa v průběhu epizody reflektoval souhrnná zjištění, které čtenářům s kolegyní zprostředkovali již v článku na webu Seznam Zpráv, a to včetně shrnutí časové posloupnosti jednotlivých událostí. Právě časová linie jednotlivých úkonů vicepremiéra Jana Hamáčka podle vyjádření Janka Kroupy nesouhlasila s tvrzením Hamáčka, že cesta do Moskvy měla být zastíracím manévrem. Podivné bylo podle něj i povolání českého velvyslance v Rusku Vítězslava Pivoňky, kterého Hamáček pozval jako ještě v pozici ministr vnitra, nikoliv jako ministr zahraničí. Na to ale neměl ze zákona právo, neboť

Hamáček nebyl jeho přímým nadřízeným. Důvodem příletu musely tedy být podle Kroupy dobré vzájemné vztahy.

Poslední sedmou epizodu k případu Vrbětice v námi zkoumaném období uveřejnila Vinohradská 12 7. 5. 2021 a zabývala se v ní novými zjištěními v kauze Vrbětice, které poskytly investigativní reportéři Radiožurnálu Markéta Chaloupská a Artur Janoušek. Podle jejich výpovědí se vyšetřovatelé začali více soustředit na majitele zbrojařské firmy Imex Group, Petra Bernatíka mladšího a jeho otce Petra Bernatíka staršího, kteří si pronajímali muniční sklady ve Vrběticích. Petr Bernatík ml. byl podle zjištění policie den před výbuchem prvního z muničních skladů ve Vrběticích v roce 2014 sám, protože brigádníci, kteří obvykle pomáhali v areálu vyskladňovat zboží, dostali podle tvrzení Radka Ondruše, který je právním zástupcem pana Bernatíka, neplánované volno od jednoho ze zbrojířů skladu. Podivné bylo i to, že podle zaměstnanců firmy pan Bernatík obvykle jezdil do areálu ve dvojici a nikoli sám, jak se stalo den před výbuchem vrbětického skladu s municí.

Dále v pořadu novináři uvedli další podezřelé osoby, které byly napojené na firmu Imex Group a mohly se na organizaci výbuchu munice ve Vrběticích jakkoliv angažovat. Jednou z nich mohl být dlouholetý spolupracovník firmy a bývalý ruský voják s českým pasem Nikolaj Šapošnikov. Jak zmiňují hosté pořadu, policie i tajné služby v dané době prověřovali, zda mohl být napojen právě na ruskou vojenskou rozvědku GRU a zda byl jako bývalý voják členem ruských speciálních sil Specnaz. Podle zjištění serveru Seznam Zprávy byl Šapošnikov tím, kdo poslal email s přesnými daty, kdy ruští agenti GRU jednotky 29155 vydávající se za zbrojní inspektory dorazí do Vrbětic. Následně však reportéři dodali, že nelze potvrdit, že Šapošnikov tehdy věděl o tom, že se mělo jednat o tajné agenty Moskvy.

Moderátorka spolu s hosty diskutovala i nová zjištění kolem ubytování dvou podezřelých ruských agentů v ostravském hotelu Corrado, který disponuje střelnicí. Chaloupská a Janoušek zjistili, že mezi hotelem a firmou Imex Group existovala jistá spolupráce. Podařilo se jim kontaktovat střeleckého instruktora Marcela Žurovce, který na zmíněné střelnici v té době pracoval. Firma podle jeho vyjádření střelnici dodávala zbraně i střelivo a posílala tam svoje zaměstnance i obchodní partnery. Pan Bernatík ml. tam navíc posílal i své zbrojře, pana Petříka a Havránka, kteří zemřeli při mohutné explozi ve Vrběticích. V závěru hosté ještě zdůraznili, že vyšetřovací verze je podle důkazů jednoznačná a za výbuchem stojí pouze ruští agenti GRU. Hledá se pouze jasný důkaz, jak se agenti dostali do skladu, a zda s nimi někdo ze členů spolupracoval.

Poslední epizodou vybraného vzorku pořadů je v pořadí šestá epizoda Studia N vydaná 11. 5. 2021, která přinesla zásadní zjištění, že prezident Miloš Zeman věděl o zapojení ruských agentů do výbuchu ve Vrběticích dříve, než veřejně tvrdil. Podle zjištění investigativního reportéra Deníku N a hosta tohoto dílu Lukáše Prchala se prezident o zprávě dozvěděl dříve než 17. dubna od tehdejšího premiéra Andreje Babiše a vicepremiéra Jana Hamáčka. Informace panu prezidentovi byla řečena s odkazem na vysoce postavené zdroje již 7. dubna hned po zasedání výboru pro zpravodajskou činnost, kde se s kauzou Vrbětice detailně seznámili vybraní vládní politici a další tajné služby, které o tom do té doby nevěděly.

Moderátor Filip Titlbach a jeho host také zmínili pochybnost jistých analýz, se kterými se prezident Zeman podle svého vyjádření potřeboval seznámit právě během tzv. týdne mlčení (17.-24. 4. 2021), po kterém následoval jeho mimořádný projev. Nikde totiž prezident nezmínil, o jaké analýzy se jedná, a na zaslanou žádost o poskytnutí informací novinářům neodpověděl ani Hrad. Prchal navíc upozornil, že si prezident v průběhu tohoto týdne nepozval 2 nejdůležitější lidi celé kauzy – šéfa BIS Michala Koudelku ani ředitele Národní centrály proti organizovanému zločinu, která případ Vrbětice vyšetřuje. Právě oni ale mají k dispozici veškeré detaily kauzy a mohli by mu interpretovat zjištění daleko přesněji než různé analýzy či politici.

Další pochybností, kterou v pořadu oba muži diskutují, je osobnost Jiřího Roma, bývalého šéfanalytika BIS, který v létě roku 2020 ukončil svou činnost v BIS a přešel na pozici zástupce bezpečnostního odboru Pražského hradu. Již před létem ale měla BIS jisté informace o pachatelích výbuchu ve Vrběticích a Jiří Rom ze své tehdejší pozice tedy musel tyto informace mít. Otázkou, kterou se novináři snažili zjistit, proto bylo, zda nemohl určité informace, které se dozvěděl během výkonu své služby v BIS, prezidentu Zemanovi sdělit, ačkoliv byl zákonně vázán mlčenlivostí. Během svého působení na odboru bezpečnosti Hradu do data vydání této epizody také Jiří Rom připravil několik kritických dokumentů proti řediteli BIS Michalu Koudelkovi, které následně Zeman rozeslal poslancům i zaměstnancům BIS, a také na žádost prezidenta žádal od BIS analýzu, na jakých utajovaných operacích současně BIS pracuje, koho považuje za ruské agenty v ČR. Tedy o citlivé informace, které se nesmí nikdy dostat ven a o které nemůže žádat ani prezident.

V závěru byl prostor věnován ještě končícímu pětiletému mandátu ředitele BIS Michala Koudelky a informacím kolem tajné schůzky tehdejšího vicepremiéra Hamáčka na ministerstvu vnitra, kde měl údajně plánovat vlastizradu, jak upozornil server Seznam

Zprávy. Lukáš Prchal se vyjádřil, že v dané chvíli nebylo ještě stále nic potvrzené a stále se čekalo na důkazy.

Uvedený rozbor tematického zaměření obsahu vybraných podcastových pořadů Vinohradská 12 a Studio N zabývajících se kauzou Vrbětice nám dává zajímavý obraz Vrbětické kauzy. Z pohledu časového je zřejmé, že zatímco v prvním týdnu po mimořádné konferenci vlády 17. 4. 2021 vydaly oba podcastové pořady nejvíce epizod – celkem 3 každý, a to navíc ve stejné dny, další díly byly uveřejňovány různě. Důvodem mohl být vývoj událostí a výskyt nových informací ke kauze, na které oba pořady obratem pohotově reagovaly. Zatímco v první epizodě se z hlediska obsahu díl Vinohradské 12 lišil od epizody Studia N jen v detailech, v dalších dílech už se obsah lišil podstatně více.

Například ve druhých epizodách vydaných opět shodně se oba pořady sice zabývaly výroky vysoce postavených ruských státních představitelů v reakci na zjištění ČR ke kauze Vrbětice, Vinohradská 12 se ale navíc zabývala dopady kauzy v diplomatické rovině, zatímco Studio N mapovalo historický kontext česko-ruských vztahů od rozpadu SSSR a propagandistické praxe Ruska. Ještě více se lišily obsahy jejich třetích epizod, kdy Vinohradská 12 navázala na svou první epizodu ke kauze a doplnila nová zjištění. Studio N se ale zabývalo zcela jiným aspektem – problémem demokracie, euroskepticismu a vzrůstající mocí populistů a autoritářských režimů.

Ve svých čtvrtých epizodách se taktéž tematicky obsahy pořadů lišily. Epizoda Studia N vydaná v *pondělí 26. 4. 2021* bezprostředně reagovala na nedělní projev prezidenta republiky Miloše Zemana ke kauze Vrbětice. Host epizody v ní analyzoval výroky Miloše Zemana a přinesl tak zajímavá zjištění o důvěryhodnosti výroků nejvyššího státního představitele. Vinohradská 12 se ale projevu nevěnovala, a to v žádné z dalších epizod. Ve své v pořadí čtvrté epizodě, vydané *30. 4. 2021*, se věnovala případu samotnému, přesněji posílení vlivu ruských zpravodajských služeb v Evropě a neúspěchům jednotky GRU.

Patá epizoda Vinohradské 12 diskutovala možný zásah případu Vrbětice do ekonomické roviny pro Česko i Rusko. Ten ale měl být podle hostky epizody, ekonomické analytičky a zástupkyně šéfredaktora hospodářských novin Jany Klímové, minimální. Nutno dodat, že ekonomickými aspekty se zabývala v první z komparovaných epizod také hostka Studia N Petra Procházková, která interpretovala obdobné závěry, tedy, že ekonomické dopady by měly být pro Českou republiku skutečně minimální.

Pátá epizoda Studia N a šestý díl pořadu Vinohradská 12 byly velmi mimořádné tím, že se v nich hosté pohotově vyjadřovali k exkluzivnímu článku serveru Seznam zpráv.

Zatímco ve Studiu N kladli mluvčí větší důraz na kritické čtení kauzy a novinářskou etiku, Vinohradská 12 se podrobněji zabývala zjištěními novinářů a časovou linií jednotlivých událostí.

Poslední, sedmá epizoda Vinohradské 12 a šestá podcastu Studio N se opět zcela lišily. Česká rozhlas v podcastu odhalil další nová zjištění, která se v průběhu týdnů objevila, jako například nové podezřelé osoby případu. Studio N taktéž přineslo nová zjištění, ale v rovině politických výroků, kdy novináři odhalili, že prezident Zeman věděl o zapojení ruské vojenské jednotky GRU do výbuchu ve Vrběticích dříve, než tvrdil veřejnosti.

3.4 Shrnutí poznatků

Z analýzy komparovaných podcastových pořadů Vinohradská 12 a Studio N vyplývá, že ačkoliv se oba pořady v mnohých charakteristikách na první pohled podobají, mají také mnohé znaky odlišné, a to jak z hlediska žánru, tak stopáže epizod a zpracování kauzy Vrbětic v daných dílech. Z pohledu žánrové čistoty jsme nejdříve dosazením charakteristik zkoumaných pořadů na jednotlivé rysy podkategorií denních zpravodajských podcastů zjistili, že zatímco Vinohradská 12 svou charakteristikou odpovídá jednoznačně formátu Hlubkové analýzy, u Studia N není žánrová čistota jednoznačná. Přestože většinou charakteristik – stopáží epizod, periodicitou, formou vyprávění či sound designem jednoznačně připomíná podcast Studio N formát Hlubkové analýzy, obsahově odpovídá spíše kombinaci Hlubkové analýzy a Mikrobuletinu. Proto jsme jej označili jako tzv. hybridní formát na pomezí Hlubkové analýzy a Mikrobuletinu.

Porovnání stopáže vybraných epizod zaměřených na kauzu Vrbětic Vinohradské 12 a Studia N ukázalo další rozdíl mezi pořady. Studio N věnovalo v součtu celkové stopáže těchto epizod až o jednu hodinu více času tomuto tématu, přestože Vinohradská 12 informovala své posluchače pravidelněji, neboť uveřejnila větší počet epizod k případu Vrbětic. Z komparace podcastových pořadů z hlediska stopáže také vyplynulo, že stopáž Vinohradské 12 zůstala i v případě této bezprecedentní kauzy, s výjimkou první uveřejněné epizody ke kauze Vrbětic, přibližně konzistentní, a to s ohledem na obecně stanovenou stopáž všech dílů, která činí v průměru 20–35 minut. V kontrastu Studio N reagovalo na tuto bezprecedentní událost tak, že věnovalo této kauze spíše delší časový úsek, než bývá průměrná stopáž (25–40 min) jimi vydávaných epizod.

Zaměříme-li se na zjištění, která přinesla komparace tematického zaměření obsahu vybraných podcastových pořadů Vinohradská 12 a Studio N zabývajících se kauzou Vrbětice, zjistíme, že jejich první epizody, vydané shodně v pondělí 19. 4. 2021 se po obsahové stránce lišily jen zřídka. Důvodem mohla být skutečnost, že se jednalo o první díl o nových zjištěních v kauze Vrbětice, s nimiž vystoupili na veřejnost v sobotu 17. 4. 2021 na mimořádné konferenci vlády tehdejší vicepremiér Jan Hamáček a tehdejší premiér Andrej Babiš. Oba tvůrci podcastových pořadů tedy museli nejdříve uvést své posluchače do tématu a předložit jim dosavadní informace, které v dalších epizodách následně doplňovali o nová zjištění nebo o nich se svými hosty diskutovali z jiných úhlů.

Již ve druhých komparovaných epizodách k případu Vrbětice, vydaných opět ve shodný den, byl značný rozdíl ve zpracování tématu. Oba pořady shodně zmiňovaly reakce ruských vysoce postavených státních představitelů na obvinění jejich příslušníků vojenské zpravodajské služby GRU jednotky 29155, kteří měli podle nejnovějších zjištění českých vyšetřovatelů stát za výbuchy muničních skladů ve vrbětickém areálu v roce 2014. Vinohradská 12 se ale dále zabývala dopady kauzy v diplomatické rovině, zatímco Studio N přineslo posluchačům historický kontext česko-ruských vztahů od rozpadu SSSR a diskutovalo propagandistické praktiky Ruska z posledních let, jako jsou trollí farmy a dezinformační příspěvky na sociálních sítích vkládané podporovateli putinovského režimu.

Shodně vydané třetí epizody obou pořadů se opět zabývaly jinými aspekty kauzy. Zatímco Vinohradská 12 se vrátila obsahově zpět k první epizodě a spíše doplňovala již řečené skutečnosti k případu Vrbětice o nová zjištění, Studio N se rozhodlo nahlédnout na kauzu z jiné perspektivy. Zabývalo se ve společnosti narůstajícím euroskepticismem a narůstající mocí populistů. Z tohoto rozhovoru lze usuzovat, že moderátor a jeho host chtěli vybídnout posluchače, aby se zamysleli nad současným stavem politického nastavení společnosti, které by se vlivem těchto událostí mohlo změnit k lepšímu.

Také čtvrté epizody podcastových pořadů Vinohradská 12 a Studio N poskytly posluchačům rozdílné informace. Z rozdílných dnů, kdy čtvrté epizody byly uveřejněny, lze usuzovat, že právě proto se téma epizod lišilo. Studio N uveřejnilo čtvrtou epizodu v pondělí 26. 4. 2021 a analyzovalo v ní nedělní projev prezidenta republiky Miloše Zemana ke kauze Vrbětice. Díl přinesl zajímavé a zdroji ověřitelné zjištění, ve kterých pasážích svého projevu prezident ČR nemluvil pravdu. Vinohradská 12 se naopak projevu prezidenta Zemana nevěnovala v daném týdnu ani v žádné z dalších analyzovaných epizod. Ve své v pořadí čtvrté epizodě vydané 30. 4. 2021 se soustředila na posílení vlivu

ruských zpravodajských služeb v Evropě a neúspěšné akce vojenské zpravodajské jednotky GRU.

Následovala pátá epizoda Vinohradské 12, která se věnovala potenciálním ekonomickým dopadům nových zjištěných v kauze Vrbětice na ekonomické vztahy České republiky s Ruskem. Ačkoliv Studio N ekonomickým dopadům nevěnovalo samostatnou epizodu, věnovala prostor tomuto aspektu kauzy již ve své první epizodě. Tohle téma proto lze považovat za společné obou podcastových pořadů. Tematické zaměření obsahu páté epizody Studia N a šestého dílu pořadu Vinohradská 12 se částečně shodovalo v tom, že oba tvůrci se zabývali zjištěním reportérů serveru Seznam Zprávy k plánované cestě do Moskvy vicepremiéra Hamáčka. To lze přisuzovat skutečnosti, že tyto epizody byly vydány ve stejný den 5. 5. 2021, tedy ihned následující den po zveřejnění tohoto článku online. Zatímco ve Studiu N ale kladli mluvčí větší důraz na kritické čtení kauzy a etickou rovinu novinářské praxe, moderátorka a host Vinohradské 12 se podrobněji zabývali samotným zjištěními novinářů a časovou posloupností jednotlivých událostí.

Poslední ze vzorku analyzovaných epizod Vinohradské 12 a Studia N byly vydány v rozličné dny a lišily se i tematicky. Vinohradská 12 uvedla jména nově podezřelých osob, které podle jejich tvrzení s odkazem na relevantní zdroje mohly být spolupachateli mohutné exploze. Naopak Studio N se věnovalo novým zjištěním investigativních novinářů, podle kterých, prezident Zeman věděl o zapojení ruské vojenské jednotky GRU do výbuchu ve Vrbětících dříve, než veřejně přiznal.

Souhrnně lze tedy říci, že v případech, kdy se objevila zcela nová, zásadní či jakkoliv exkluzivní informace, bylo tematické zaměření obsahů těchto epizod s výjimkou analýzy výroků prezidenta Miloše Zemana shodné. Pro upřesnění se tohle tvrzení týká dvou shodně vydaných epizod 19. 4. 2021 a 5. 5. 2021. V ostatních epizodách se tematicky často obsahy podcastových pořadů Vinohradské 12 a Studia N spíše lišily, což ale pro posluchače, kteří čerpají informace z rozličných zpravodajských podcastových zdrojů může být právě výhodou, neboť tak získávají ucelenější obraz o jisté problematice.

Závěr

Cílem této bakalářské práce na téma „Komparace mediálního zpracování kauzy Vrbětice ve vybraných podcastových pořadech“ bylo zjistit podobnosti a odlišnosti ve zpracování případu Vrbětice ve vybraných epizodách podcastových pořadů Vinohradská 12 a Studio N. Pro naplnění definovaného cíle byly použity metody deskripce a komparace. Deskripce posloužila k detailnímu popisu zvolených podcastových pořadů a byla doplněna o další charakteristiky, které pomohly odhalit do které ze skupin denních zpravodajských podcastů pořady patří a zda jsou žánrově jednoznačné. Následnou komparací bylo porovnáno celkem 12 epizod – sedm podcastového pořadu Vinohradská 12 a šest epizod Studia N, uveřejněných v období jednoho měsíce od 17. 4. 2021, kdy představitelé vlády České republiky zveřejnili nová zjištění k tomuto případu. Porovnávány byly vybrané epizody ze dvou hledisek – stopáže a tematického zaměření jejich obsahu.

Jedním z výsledků analytické části je zjištění, že podcastový pořad Vinohradská 12 můžeme jednoznačně zařadit do podkategorie denních zpravodajských podcastů, neboť svou charakteristikou splnila všechny rysy formátu Hloubkové analýzy. Naopak Studio N specifikacemi jednoznačně neodpovídalo žádnému z formátů, ale odpovídalo kombinaci formátů Hloubkové analýzy a Mikrobuletinu. Proto jsme jej označili jako tzv. hybridní formát na pomezí těchto dvou formátů.

Komparace jednotlivých epizod zaměřených na kauzu Vrbětice z hlediska stopáže odhalila, že Studio N věnovalo v součtu celkové stopáže svých epizod až o jednu hodinu více času tomuto tématu, než Vinohradská 12, která pro změnu vydala početně více epizod a informovala tedy své posluchače častěji. Dále jsme komparací stopáží jednotlivých dílů zjistili, že délka epizod Vinohradské 12 zůstala i v případě této bezprecedentní kauzy, s výjimkou první uveřejněné epizody ke kauze Vrbětice, přibližně konzistentní. Naopak Studio N věnovalo této kauze ve svých pořadech spíše delší časový úsek, než bývá průměrná stopáž jejich epizod.

Z komparace obsahů epizod dále vyplynulo, že ačkoliv v prvních dílech obou podcastových pořadů byly rozdíly v tématech a informacích jen minimální, v dalších epizodách se rozdíly v obsahu prohlubovaly. Například ve třetích a čtvrtých epizodách ke kauze Vrbětice se Vinohradská 12 věnovala zcela odlišným aspektům kauzy než Studio N. Zatímco Studio N se v nich věnovalo otázce euroskepticismu, hrozbám, které mohou přijít ze zemí Východu a analýze projevů ke zjištěním v případě Vrbětice prezidenta Miloše Zemana, Vinohradská 12 se věnovala spíše doplňování informací k samotnému

vyšetřování a zásahu kauzy do ekonomické roviny. Tematicky se z hlediska obsahu oba podcastové pořady opět částečně spojily až ve svých epizodách vydaných shodně 5. 5. 2021, kdy reagovaly na mimořádný článek uveřejněný o den dříve serverem Seznam Zprávy. I v tomto případě ale bylo zpracování stejného tématu různé. Vinohradská 12 se zaměřovala na interpretaci informací ke kauze, zatímco Studio N více polemizovalo nad etickou rovinou novinářské praxe a důvěryhodností zjištění, které článek přinesl.

Tato bakalářská práce je důkazem toho, jak přínosná může být konzumace rozličných médií, chce-li posluchač získat co nejvíce ucelený obraz o jisté problematice. Současně nám ukázala, jak rozsáhlý případ exploze muničních skladů ve Vrběticích je a na jaké různé aspekty kauzy můžeme pohlížet. Závěrem je z analýzy patrné, že zatímco Vinohradská 12 se ve svých dílech věnovala spíše obecně novým zjištěním v šetření, ve Studiu N byly i epizody zaměřené na výroky české hlavy státu, které jsou nezpochybnitelně neméně podstatné pro informovanost posluchače.

Uvedená práce může posloužit jako směrnice pro další předměty bádání na poli akademickém, například pro kvalitativní výzkum, kdy by byly podrobeny analýze výroky státních představitelů České republiky. Analýza by mohla přinést zajímavá zjištění o tom, jak se vyvíjela a měnila jejich některá tvrzení s ohledem na nová zjištění v kauze Vrbětice, podobně, jako bylo zmíněno v některých z vybraných epizod Studia N.

Seznam použitých zdrojů

Literatura

- BERRY, Richard. „Podcasting: Considering the Evolution of the Medium and its Association with the Word ‘radio’.“ *Radio Journal International Studies in Broadcast and Audio Media* 14 (1), 2016, s. 7–22.
- BOND, Jon R. The Scientification of the Study of Politics: Some Observations on the Behavioral Evolution in Political Science. *The Journal of Politics*, 69, 2007, č. 4, 897-907.
- BRAUN, Linda W. Listen up!: podcasting for schools and libraries. Medford: Information Today. 2007, s. 97. ISBN 978-1-57387-304-8
- DEARMAN, Philip a GALLOWAY, Chris. Putting Podcasting into Perspective. In: HEALY, Sianan, Bruce BERRYMAN a David GOODMAN. *Radio in the World: Papers from the 2005 Melbourne Radio Conference*. Melbourne: RMIT Publishing, 2005, s. 535-546. ISBN 1921166126.
- DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Vydavatelství Karolinum, 1993, s. 285.
- FELDMAN, Tony. *An Introduction to Digital Media*. London & New York: Routledge, 1997. ISBN 0-415-15108-2.
- HALADA, Jan a OSVALDOVÁ Barbora, ed. *Slovník žurnalistiky: výklad pojmů a teorie oboru*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2017. ISBN 978-80-246-3752-5.
- LEE, Deborah. IPod, you-pod, we-pod: podcasting and marketing library services. *Library Administration & Management*, 2006, Vol. 20 No. 4, s. 206-208.
- LISTER, Martin, Dovey, J., Giddings, S., Grant, I. □ Kelly, K. *New Media: A Critical Introduction*. Londýn: Routledge, 2003. 404 s.
- MACEK, Jakub. *Úvod do nových médií*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2011. ISBN 978-80-7464-025-4.
- MACEK, Jakub. *Poznámky ke studiím nových médií*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6476-8.

MCQUAIL, Denis. Úvod do teorie masové komunikace. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009, s. 149-154. ISBN 978-80-7367-574-5.

POTTER, Deborah. iPod, you pod, we all pod: eager to lure news consumers, media outlets are experimenting with news-on-demand podcasts. They're fun, fresh and often unpolished. *American Journalism Review*. 2006, 28: 1. 64. ISSN: 1067-8654.

PAVLÍČEK, Antonín. Nová média a web 2.0. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1272-3.

ŠANDEROVÁ, Jadwiga. Problém médií: Jak uvažovat o dnešních médiích. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. ISBN 978-80-86429-40-3.

ŠIROKÝ, Jan. Tvoříme a publikujeme odborné texty. 1. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3510-5.

Elektronické zdroje

Audacity. Nedatováno. *Audacity: Free, open source, cross-platform audio software* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.audacityteam.org/>

ASHBROOK, Jamie. 2020. *A Brief History of Internet Radio* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://radio.co/blog/a-brief-history-of-internet-radio>

AUST, Ondřej. 2019. *Rozhlas spouští zpravodajský podcast Vinohradská 12* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.mediar.cz/cesky-rozhlas-spousti-zpravodajsky-podcast-vinohradska-12/>

Barrandov.tv. 2018. *Týden s prezidentem* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.barrandov.tv/video/142115-tyden-s-prezidentem-6-12-2018>

BAUMANNOVÁ, Tereza. 2021. *Do výbuchu ve Vrběticích byli zapojeni ruští agenti, oznámil Babiš. Česko jich osmnáct vyhostí* [online]. [25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3299339-do-vybuchu-municniho-arealu-ve-vrbeticich-byly-podle-zjisteni-ceskych-bezpecnostnich>

BAUMANNOVÁ, Tereza, DOLEJŠÍ, Milan. 2021. *Politici reagují na případ Vrbětice. Vystrčil i Fiala viní Rusko ze státního terorismu* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z:

<https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3299397-nic-nedava-rusku-pravo-narusit-suverenitu-zeme-s-niz-neni-ve-valce-hodnoti-deni-ve>

Bezpečnostní informační služba. 2018. *Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby za rok 2018* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z:

<https://www.bis.cz/public/site/bis.cz/content/vyrocnizpravy/2018-vz-cz.pdf.pdf>

Bezpečnostní informační služba. 2019. *Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby za rok 2019* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z:

<https://www.bis.cz/public/site/bis.cz/content/vyrocnizpravy/2019-vz-cz.pdf>

Bezpečnostní informační služba. 2020. *Bezpečnostní informační služba Výroční zpráva 2020* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z:

<https://www.bis.cz/public/site/bis.cz/content/vyrocnizpravy/2020-vz-cz-2.pdf>

BLOOM, Jeremy S. 2016. *The Role of Sound Design For Radio & Podcasting* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.jeremyb.com/blog>

BLUBBRY. 2005. *History od podcasting* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z:

<https://blubrry.com/manual/about-podcasting/history-of-podcasting-new/>

BOTTOMLEY, Andrew. 2015. *Podcasting: A Decade in the Life of a "New" Audio Medium* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z:

https://static1.squarespace.com/static/5ceecca870293e000102ee6c/t/5ed6dd3040ef550d50f0214c/1591139632637/Bottomley_JRAM-Introduction_2015.pdf

BOWERS, Andy. 2005. *The Year of the Podcast: A status report on a much-hyped new medium* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z:

https://static1.squarespace.com/static/5ceecca870293e000102ee6c/t/5ed6dd3040ef550d50f0214c/1591139632637/Bottomley_JRAM-Introduction_2015.pdf

COCHRANE, Todd. 2014. *Mevio Pulls the Plug!* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <http://podcasternews.com/2014/04/10/mevio-pulls-the-plug/>

CORBETT, Rachel. Nedatováno. *WHAT ARE THE DIFFERENT TYPES OF PODCAST?* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://rachelcorbett.com.au/podcast-types/>

České podcasty. 2022. *Nejlepší podcasty: Zprávy* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://ceskepodcasty.cz/zebrickyzpravy>

Český rozhlas. 2005. *Nová služba webu – podcast* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/nova-sluzba-webu-podcast-6295875>

Český rozhlas. 2019. *Jak mít všechny podcasty po ruce? Český rozhlas spustí mujRozhlas* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://portal.rozhlas.cz/jak-mit-vsechny-podcasty-po-ruce-cesky-rozhlas-spusti-mujrozhlas-8036002>

Český rozhlas Plus. 2021. *Lenka Kabrhelová: Z Vinohradské 12 mám příjemný pocit. Je krásné, že je to kolektivní dílo* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/lenka-kabrhelova-z-vinohradske-12-mam-prijemny-pocit-je-krasne-ze-je-kolektivni-8476827>

Česká televize. 2009. *Americký výrobce počítačů Apple Computer představil mobilní telefon iPhone* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/archiv/1427066-americky-vyrobce-pocitacu-apple-computer-predstavil-mobilni-telefon-iphone>

ČT24. 2017. *Zeman uznal anexi Krymu, pochvalují si Rusové, Porošenko zmínil studenty* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2269945-zeman-uznal-anexi-krymu-pochvaluji-si-v-rusku-projev-ceskeho-prezidenta>

ČTK. 2014. *Anexe Krymu byla agresí, shodl se Zeman s prezidenty visehradské čtyřky* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://zahranicni.hn.cz/c1-63131360-anexe-krymu-byla-agresi-shodl-se-zeman-s-prezidenty-visegradske-ctyrky>

ČTK. 2018a. *Babiš: Ruská tvrzení o novičoku z Česka jsou lež* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/babis-ruska-tvrzeni-o-novicoku-z-ceska-jsou-lez/>

ČTK. 2018b. *Rakušan: Novičok nevyrobíme, potvrdily obě tajné služby. Zeman udělal radost ruské propagandě* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2475514-rakusan-novicok-nevyrabime-potvrdily-obe-tajne-sluzby-zeman-udelal-radost-ruske>

ČTK. 2020a. *Babiš stojí o zlepšení vztahů s Ruskem. Česká diplomacie nabídla Moskvě konzultace*. In iRozhlas.cz [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/rusko-cesko-diplomaticke-vztahy-babis-peskov-safronov_2007081757_onz

ČTK. 2020b. *Praha 6 nechala odstranit sochu Koněva, ohradili se Zeman i ruské velvyslanectví*. In Aktuálně.cz [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z:

<https://zpravy.aktualne.cz/regiony/praha/socha-marsala-koneva-z-prahy-6-zmizela-poputuje-do-muzea/r~d9d5d332757f11eaa6f6ac1f6b220ee8/>

ČTK. 2020c. *Odstranění sochy Koněva neporušuje smlouvy s Ruskem. Petříček si předvolal velvyslance* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z:

<https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/hlavni-mesto-praha/3073948-odstraneni-sochy-koneva-neporusuje-smlouvy-s-ruskem-petricek-si>

Deník N. Nedatováno. *Podcast Studio N* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z:

<https://denikn.cz/podcast-studio-n/>

DOLEJŠÍ, Milan. 2019. *DOKUMENT: BIS ve výroční zprávě za rok 2018 varuje před Ruskem a Čínou*. In ČT24 [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z:

<https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2987732-dokument-bis-ve-vyrocnii-zprave-za-rok-2018-varuje-pred-ruskem-a-cinou>

Edison Research. 2019. *The podcast consumer 2019* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.edisonresearch.com/the-podcast-consumer-2019/>

EHL, Martin. 2021. *Případ Vrbětice je pro Česko příležitost přestat bušit hlavou do zdi a vymyslet novou politiku vůči Rusku* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z:

<https://archiv.hn.cz/c1-66911790-pripad-vrbetice-je-pro-cesko-prilezitost-prestat-busit-hlavou-do-zdi-a-vymyslet-novou-politiku-vuci-rusku>

FARIVAR, Cyrus. 2004. *New Food for iPods: Audio by Subscription* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2004/10/28/technology/new-food-for-ipods-audio-by-subscription.html>

FERREIRA, Corey. 2020. *How to Start a Successful Podcast (For Under \$100)* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.shopify.com/blog/34911301-how-to-start-a-podcast-theultimate-step-by-step-podcasting-guide#start>

FROUZOVÁ, Kateřina. 2017. *Zaorálek: V zahraničí Zemana neberou vážně. Ukrajinský ministr už ani nevolá, chápe situaci* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z:

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/zaoralek-v-zahranici-zemana-neberou-vazne-ukrajinsky-ministr/r~c825063eae8111e78dfa0025900fea04/>

- Future Music. 2011. A brief history of GarageBand [online]. [cit. 20. 11. 2021].
Dostupné z: <https://www.musicradar.com/tuition/tech/a-brief-history-of-garageband-400471>
- GOLIS, Ondřej, PÁLKOVÁ, Šárka. 2014. *Odtajněný seznam munice ve Vrběticích: 57 leteckých pum, 988 tun trhavin* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/desitky-pum-tisic-tun-trhavin-y-vime-co-bylo-ve-vybuchlych-skladech.A141209_182753_ln_domov_ogo
- GRUBER, Jan. 2021. *Případ Vrbětice: Co prozatím víme?* [online]. [cit. 25. 2. 2022].
Dostupné z: <https://denikreferendum.cz/clanek/32595-pripad-vrbetice-co-prozatisim-vime>
- GURYČOVÁ, Kristýna. 2018. *Šéf BIS Koudelka: Jsme úspěšní, v aktivitách jsme zabránili desítkám ruských a čínských zpravodajců* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/zprava-bis-michal-koudelka-prezident-milos-zeman_1812071238_kno
- HAMMERSLEY, Ben. 2004. *Audible revolution* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/media/2004/feb/12/broadcasting.digitalmedia>
- HARMANCI, Reyhan. 2006. *How an ex-VJ transformed conventional media into the vox populi. Ever hear of podcasting?* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.sfgate.com/entertainment/article/How-an-ex-VJ-transformed-conventional-media-into-2534849.php>
- HAVLÍČEK, Pavel. 2021. *Česko-ruské vztahy po Vrběticích: staré výzvy, nové perspektivy* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.amo.cz/cesko-ruske-vztahy-po-vrbeticich-stare-vyzvy-nove-perspektivy/>
- HAVLÍČEK, Pavel, SOUŠKOVÁ, Tereza. 2021. *Česko-ruské vztahy po Vrběticích: staré výzvy, nové perspektivy* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: https://www.amo.cz/wp-content/uploads/2021/10/AMO_Cesko-ruske_vztahy_-po_Vrbeticich.pdf
- HORÁK, Jan, VALÁŠEK, Lukáš. 2020. *Byl bych radši, aby nikdo neznal moje jméno ani tvář, říká k otevřenosti BIS ředitel* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/rozhovor-reditel-bis-michal-koudelka/r~26446728614a11eaa6f6ac1f6b220ee8/>

- CHALOUPSKÁ, Markéta. 2021. *Skripalova otrava, Bulharsko... a Vrbětice? Posláním GRU je subverze, výbuchy do toho zapadají, říká novinář NYT* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/podcast-vinohradska-12-gru-rusko-vrbetice-skripal_2104190600_miz
- CHALOUPSKÁ, Markéta, ŠTORKÁN Martin. 2021. *Stopy ruských špiónů ve Vrbětících? ,Objednali se, ale nikdo nepřijel,‘ reaguje zástupce firmy* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/rusko-gru-agenti-vrbetice-vybuch-sergej-skripal-zbrane_2104180001_dok
- Chartable. Nedatováno. *Spotify – Czech republic – Top Podcasts* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://chartable.com/charts/spotify/czech-republic-top-podcasts>
- Chatham House Report. 2021. *Myths and misconceptions in the debate on Russia* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.chathamhouse.org/2021/05/myths-and-misconceptions-debate-russia>
- iDnes.cz. 2005. *Student-bezdomovec: Nejhorší byla těhotná s drogou* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/student-bezdomovec-nejhorsiby-la-tehotna-s-drogou.A050704_151230_osobnost_lkr
- iRozhlas.cz. Nedatováno a. *Přes Moskvu a Washington zpátky do Prahy: proč Lenka Kabrhelová získala Cenu Karla Havlíčka Borovského* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/lenka-kabrhelova-cena-karla-havlicka-borovskeho_2106182057_ace
- iRozhlas.cz. Nedatováno b. *Vinohradská 12* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/vinohradska12>
- iRozhlas.cz. 2020. *Vinohradská 12 je dvojnásobným vítězem ankety Podcast roku, Český rozhlas má celkem čtyři ocenění* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/spolecnost/podcast-roku-vysledky-vinohradska-12-buchty_2006101429_zit
- iRozhlas.cz. 2022. *Zeman popřál Číně k novému lunárnímu roku, ambasáda skrývá protirežimní příspěvky pod videem* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/zeman-cina-prani-video-pozdrav-lunarni-rok_2202010905_til

- JETMAR, Jakub. 2019. *Zpravodajské podcasty bychom měli. Ted' ještě hit* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.mediar.cz/zpravodajske-podcasty-bychom-meli-ted-jeste-hit/>
- KOTTOVÁ, Anna. 2020. *„Persona non grata.“ Česko v souvislosti s „ricinovou kauzou“ vyhostilo dvojici ruských diplomatů* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/rusko-vyhosteni-velvyslancu-cesko-ricin_2006051333_ako
- KRČMÁŘ, Petr. 2005. *Radio AKROPOLIS používá Podcast* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.root.cz/zpravicky/radio-akropolis-pouziva-podcast/>
- LANXON, Nate, HOYLE Andrew. 2011. *The complete history of Apple's iPod* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.cnet.com/pictures/the-complete-history-of-apples-ipod/>
- Libsyn. Nedatováno. *Our story starts at the beginning of podcasting* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://libsyn.com/overview/>
- MANKOFF, Jeffrey. 2014. *Russia's Latest Land Grab: How Putin won Crimea and lost Ukraine* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.foreignaffairs.com/articles/ukraine/2014-04-17/russias-latest-land-grab>
- MATULÍK, Petr. 2020. *Média rozehráním ricinové kauzy zavlékla Česko do ruských her, miní Ovčáček* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/jiri-ovcacek-rusko-ambasada-diplomate-vyhosteni-kauza-ricin-media-policie-ochrana-agent.A200608_143234_domaci_pmk
- MCKENZIE, Pamela J., BURKELL, Jacquelyn, WONG, Lola, WHIPPEY, Caroline, MCNALLY, Michael. 2012. *User generated online content 1: Overview, current state and context* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://firstmonday.org/ojs/index.php/fm/article/view/3912/3266>
- MediaGuru. 2021a. *Čro podcasty a audio na vyzádání rostou, mujRozhlas je v HbbTv* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2021/12/cro-podcasty-a-audio-na-vyzadani-rostou-mujrozhlas-je-v-hbbtv/>

- MediaGuru. 2021b. *Newton Media: Podcastů loni v Česku vzniklo více než tisíc* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2021/06/newton-media-podcastu-loni-v-cesku-vzniklo-vice-nez-tisic/>
- MUSIL, Adam. 2021. *Chci důkladně vyšetřit obě verze, řekl k Vrběticím prezident Zeman. Dle kritiků relativizuje* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3302637-zive-mimoradny-projev-prezidenta-zemana-k-vrbeticke-kauze>
- Můj rozhlas. 2021. *Podcast Vinohradská 12* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.mujirozhlas.cz/podcast-vinohradska-12/sound-design-je-dobry-sluha-zly-pan-rika-autor-zvukoveho-obalu-vinohradske>
- NEWMAN, Nic, GALLO, Nathan. 2019. *News Podcasts and the Opportunities for Publishers* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: https://ora.ox.ac.uk/objects/uuid:e3d070ec-cd72-4f44-b234-ec1dda4aa1f0/download_file?file_format=pdf&safe_filename=NewmanGalloVOR2019.pdf&type_of_work=Report
- NEWMAN, Nic, GALLO, Nathan. 2020. *Daily News Podcasts: Building New Habits in the Shadow of Coronavirus* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2020-11/Newman%20and%20Gallo%20-%20Podcasts%20and%20the%20Impact%20of%20Coronavirus%20FINAL%20%282%29.pdf>
- PAZDERKA, Josef. 2007. *Události, komentáře* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1096898594-udalosti-komentare/207411000370427/>
- PERLÍNOVÁ, Veronika. 2021. *Ambasáda v Moskvě s pěti lidmi? Budeme rádi za základní fungování, říká bývalý konzul* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/co-bude-s-ceskou-ambasadou-v-moskve/r~c0c540d0a10c11eba22aac1f6b220ee8/>
- Podcast roku. 2021. *Podcast roku: ročník #02* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.podcastroku.cz/>
- POLÁK, Lukáš, BUMBÁLKOVÁ, Blanka. 2019. *Startuje projekt mujRozhlas, největší audioportál na českém trhu* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z:

<https://digital.rozhlas.cz/startuje-projekt-mujrozhlas-nejvetsi-audioportal-na-ceskem-internetu-8118805>

POLÁK, Lukáš. 2020. *Vývoj portálu mujRozhlas pokračuje, Český rozhlas chce vyjít vstříc i nevidomým* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://digital.rozhlas.cz/vyvoj-portalu-mujrozhlas-pokracuje-cesky-rozhlas-chce-vyjit-vstrec-i-nevidomym-8141350>

Podnikatel.cz. Nedatováno. *Influencer* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/pruvodce/obchodni-znacka-brand/influencer-vlivny-uzivatel/>

PROCHÁZKOVÁ, Petra. 2018. *Výrok prezidenta zemana o Novičoku se stal samostatnou kapitolou v Kapesním průvodci po ruské propagandě* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: https://denikn.cz/1864/prezident-zeman-se-stal-samostatnou-kapitolou-v-kapesnim-pruvodci-po-ruske-propagande/#p_lock

Reflex. 2021. *Soutěž Podcast roku zná své vítěze. Zabodoval i Prostor X* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/zajimavosti/107895/soutez-podcast-roku-zna-sve-viteze-zabodoval-i-prostor-x.html>

ROUSEK, Leoš. 2015. *Islamist Terrorism Is a Greater Threat to Europe than Russia, Says Czech President* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.wsj.com/articles/islamist-terrorism-is-a-greater-threat-to-europe-than-russia-says-czech-president-1430736111>

Spotify. Nedatováno. *Studio N* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://open.spotify.com/show/5z0q1sJpHHuaUABSB5I4f5>

SPURNÝ, Jaroslav. 2019. *Proč náš Miloš Zeman zatím nedostal na orbity Ruska a Číny* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.respekt.cz/politika/milos-zeman-nas-zatim-nedostal-na-orbity-ciny-a-ruska>

STERNE, Jonathan, MORRIS, J., BAKER, M. B. & FREIRE, A. M. 2008. *The Politics of Podcasting* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://thirteen.fibreculturejournal.org/fcj-087-the-politics-of-podcasting/print/>

ŠPIČKOVÁ, Petra. 2019. *Před pěti lety vybuchlo ve Vrběticích 60 tun munice. Policejní zásah trvá dodnes* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2949860-od-vybuchu-ve-vrbeticich-uplynulo-pet-let-munice-letala-do-okolnich-obci-vysetrovani>

ŠVARCOVÁ, Alžběta. 2018. Historie internetu v Česku. Od podivínů ke světu sítí [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.kvalitni-internet.cz/historie-internetu-v-cesku-odpodivinu-ke-svetu-siti>

TACHECÍ, Barbora. 2019. *Prezident inklinuje k Rusku a Číně, protože ho druhá strana nebere vážně, míni exministr Kočárník* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ivan-kocarnik-milos-zeman-prezident-miroslav-kalousek-top-09_1902201847_ako

TRŽIL, Dan. 2020. *Dan Tržil: Podcasty loni naplno dorazily do Česka. V roce 2020 je čeká rapidní růst posluchačů i příliv peněz* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.czechcrunch.cz/2020/01/dan-trzil-podcasty-v-roce-2019-opravdu-dorazily-do-ceska-v-roce-2020-je-ceka-rapidni-rust-posluchacu-a-priliv-penez/>

TVRDOŇ, Jan, VODRÁŽKA, Prokop. 2021. *Přehledně: O co jde v kauze Vrbětice, co víme o ruských agentech a jak Česko a svět zareagují* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: https://denikn.cz/606516/prehledne-o-co-jde-v-kauze-v-vrbetice-a-co-se-ted-bude-dit/#p_lock

VESELÝ, Lukáš, VORLOVÁ, Růžena. 2021. „*Odjet odsud o minutu dvě později, je po nás,*“ vzpomíná na zásah u výbuchů ve Vrběticích jeden z dobrovolných hasičů [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://zlin.rozhlas.cz/vrbetice-aktualni-rozhovory-zpravy-reportaze-8471139/8>

VÍTOVÁ, Nela. 2021. *Podcasty frčí a Podcast roku vybírá ty nejlepší z Česka* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://forbes.cz/podcasty-frci-a-podcast-roku-vybira-ty-nejlepsi-z-ceska/>

VOŘÍŠEK, Lukáš, 2019. *Nejlepší aplikace na podcasty: Proč je poslouchat a kde hledat podcasty zdarma?* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://insmart.cz/nejlepsi-aplikace-na-podcasty/>

WIRNITZER, Jan. 2021. *Vrbětice ve vysílačkách hasičů: „Hasit se to nedá, zahájíme obranu. Série velkých výbuchů, cisterny jsme odstavili...“* [online]. [cit. 25. 2. 2022]. Dostupné z: <https://denikn.cz/606167/vrbetice-ve-vysilackach-hasicu-hasit-se-to-neda-zahajujeme-obranu-serie-velkych-vybuchu-cisterny-jsme-odstavili/>

ZANDL, Patrick. 2005. *Podcast – revoluce v internetovém vysílání* [online]. [cit. 20. 11. 2021]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/podcast-revoluce-v-internetovem-vysilani/>